JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1860. Zaturdag, 16 Junij. N°. 48.

Men teekent in. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co. en A. A. RUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Soerakarta* bij VELTMAN & Co.; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; voor de *Buitenbezittingen* bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES; en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................. *f* 12,50.
» » » *Java*.................. » 15,—.
» » » *Buitenbezittingen*.......... » 17,50.
» » » *Nederland*.......... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.—Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

J. G. BOON,
partikulier geneesheer,
met
C. D. VON OCHSSÉE,
weduwe J. *Stolk.*

PAMANOEKAN, 2 *Junij* 1860. (1800)

Getrouwd:

J. ROUFFAER
van Cheribon,
met
E. J. POTTER.

TAGAL, 7 *Junij* 1860. (1850)
Eenige *kennisgeving.*

Getrouwd:

A. MOHR
met
H. D. W. HOFLAND,

SOEBANG, (*Pamanoekan* en *Tjiassem Landen*)
15 Junij 1860
Eenige kennisgave. (1854)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *F. H. van Heijden, Mensinga.*
SOERABAIJA, *den* 5*den Junij* 1860. (1801)

Bevallen van eenen ZOON, *A. F. Jorritsma, Schoemaker.*
TJILATJAP, 6 Junij 1860. (1805)

Bevallen van eene DOCHTER A. C. *Dickelman*, echtgenoot van
G. H. ARENDSEN HEIN.
SERANG, 7 Junij 1860. (1853)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. M. H. A. Meertens,*
BATAVIA 12 Junij 1860.
Eenige kennisgeving. (1810)

Heden overleed *Helena Sophia Houthuijsen,* geliefde echtgenoot van
J. B. DROSSAERS.
BATAVIA, 28 *Mei* 1860. (1817)

Den 8sten Februarij laatstleden, overleed aan boord van het Nederlandsch Barkschip EUTERPE, gezagvoerder *Kuipers*, de WelEdele Heer *W. H. Cramer*, op zijne terugreis naar Nederland.
Algemeene kennisgeving aan familie en vrienden.
BANJOEWANGIE. W. S. CRAMER,
(1806) Officier van gezondheid.

Heden overleed na een kortstondig lijden mijn veel geliefde en dierbare echtgenoot en mijner kinderen teeder geliefde vader, **A. A. Gossow,** in den ouderdom van 42 jaren.
BATAVIA, Wed. H. L. GOSSOW,
8 *Junij* 1860. *Hecht.*
Eenige kennisgeving. (1796)

Na een langdurig lijden, overleed heden in den ouderdom van 41 jaren, mevrouw de weduwe **Wasch**, geboren ***Nassoon***, diep betreurd door hare nagelatene betrekkingen.
Uit aller naam:
K. WASCH.
BATAVIA, 1 *Junij* 1860. (1862)

LEES HIER

De geannonceerde **Vendutie** ten huize van den heer ***A. de Codrika*** op den weg naar Tana-Abang ***op Maandag den 13den dezer,*** (1866) zal **niet** doorgaan.

Vendutie

op Maandag den 18 Junij 1860,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & Co.
voor rekening van belanghebbenden,

P	2892/93, 2905/6, 4 balen Rood Garen No.24.	
	2850/2, 54/56, 2876	
	2871, 8 balen rood Garen no. 28.	
B	22910, 13,15 17,20 68	10 balen 4/4 ruwe Drillings.
	22992, 57	
GHS	2413, 20	
GHS	511;13 2 kisten $5^1/_2$ ruwe Shirtings.	
ASS	58,289 1 kist 5/4 Madapollams.	
FK	58132/33 39/40	8 kisten 6/4 Madapollams.
	58230.33	
LB	58242.45	
LB	58256 1 kist 7/4	idem
NHM	1370 stuks koffij Zakken.	(1828)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie Van Maandag den 18 dezer, voor Rekening van belanghebbenden verkoopen:

52 kisten Madapollams,
2 〃 Cambricks no. 24.
1 〃 dito 〃 30,
1 baal Poliemieten,
7 〃 à 3 picols Witte Twist,
35 vaten amerikaansch Meel,
min of meer door Zeewater beschadigd.

Voorts zonder reserve:

400 Koetjapie Houten Balken,
30 koijangs Brandhout,
PUIKE BOTER, HANGSTOLPEN, PALE ALE.
(1819) ABEELEN, DENNISON & Co.

op de Vendutie

van Maandag
van
Abeelen, Dennison & Co.,
zal mede worden verkocht:
Wegens vertrek,
EEN PALANQUIN,
Een genoegzame nieuwe Bendie,
Een span Makassar Paarden.
(1870)

De ondergeteekenden zullen op Maandag aanstaande op hunne vendutie mede verkoopen, voor rekening van belanghebbenden:

5 balen ruwe Calicots,
1 kist Eliphantes,
1 〃 Madapollams.
(1873). ABEELEN, DENNISON EN Co.

DE SCHIPBREUKELINGEN.

(*Vervolg.*)

Wat was van den kapitein van de boot en de vele anderen geworden, die ik in 't laatst nog op het dek van het schip had zien staan? Ik vernam eerst later, dat die onder het instorten van een brandenden mast in ééne massa verbrijzeld en dat hunne lijken door de vlammen verteerd waren. De kapelaan vroeg mij, of ik last van koude had, en ik antwoordde ontkennend. Bij mijn opstaan had ik een [illegible] en een flanellen onderrok aangeschoten, doch [illegible] noch kousen aangehad. Evenwel had ik geen [illegible] de koude morgenlucht, want iemand had [illegible] mantel om de schouders geslagen en mijne [illegible] voeten met een mansrok bedekt. Ik bemerkte [illegible] dat Mr. Loring in zijn hemd en broek zat. Hij [illegible] niet aan, wat mij vreemd voorkwam; doch [illegible] was vol gissingen omtrent het lot van kapitein Cunyngham, en ik sloot de oogen om de tranen [illegible] die onwillekeurig bij mij opkwamen, als [illegible] zijne edelmoedige onverschilligheid in mijnen [illegible] in de ure des gevaars dacht.

[illegible] verscheiden dagen en nachten op elkaar [illegible], dat weet ik niet meer. De dobbering [illegible] en hoop, het knagen van een ongestilden [illegible], godslasterlijke vloeken en verwenschingen, hartstogtelijke gebeden, — ziedaar de indrukken van buiten, welke ik ontving. Ik was door wilde, uitgeteerde gezigten omringd, door menschen, welke honger en dorst tot vertwijfeling hadden gedreven; want het kleine vaatje met water, door den hofmeester meegenomen, was lang ledig. Vele uren of dagen lag ik in een toestand van wezenloosheid op den bodem van de boot en had van niets anders bewustheid, dan dat een mijner lotgenooten, minder zelfzuchtig dan de overigen, mij beurtelings handen en voeten wreef. — Daar ging eensklaps uit den mond van al mijne makkers een zoo luide kreet op, dat ik zelve daardoor weder eenigermate tot kennis kwam. De uitgeteerde akelige gezigten vertoonden zich nog akeliger door de uitdrukking vol doodsangst en onverdragelijk spanning en verwachting, welke zij hadden aangenomen, toen zij vol folterend bange onrust de vermagerde handen naar de smalle strook lands uitstrekten, die in het verschiet opdoemde. Ik hoorde, hoe eene flaauwe bevende stem mij in het oor fluisterde: »Moed, wij zullen nog gered worden!" Ik voelde, hoe warme tranen op mijn gezigt neerdruppelden. Het eerstvolgende uur verstreek onder ingespannen pogingen, om het land te bereiken, en deze pogingen waren Goddank niet vruchteloos.

Wij stonden weder op vasten bodem, en elk lid van ons gezelschap snelde doldriftig langs het strand voort, om iets eetbaars op te zoeken. Ik waggelde half bewusteloos de overigen na, doch zeeg weldra geheel uitgeput en onmagtig ter aarde. Toen ik weer bijkwam, lag ik bij eene fijne straal zoet water, dat van eene rots neerdroop, en Mr. Loring baadde mijn gezigt met dit water en bragt het mij in de holle hand aan den mond. Ik deed moeite, om hem mijne erkentelijkheid uit te drukken; doch op dit oogenblik drong ons een wilde kreet in de ooren, en Mr. Loring sprong op, zonder mij tot een woord tijd te laten. Het eiland, waarop wij ons bevonden, was aan het strand geheel vlak, en dus kon ik, mij tot zittende houding oprigtende, de groep der met mij geredde schipbreukelingen onderscheiden, die grimmig op iets aanvielen en elkaar het bezit daarvan schenen te betwisten. De arme, uitgehongerde menschen hadden iets eetbaars ontdekt en vochten nu elk om zijn aandeel. Eerst na eene poos nam de worsteling een einde: denkelijk had men nog meer voedingsmiddelen gevonden, zoodat allen hun part konden krijgen. Ik zag, dat Loring, die mij verlaten had, insgelijks op de groep toesnelde en zijn deel eischte. O, hoe vurig wenschte ik mij zelve de kracht toe, om ook tot de anderen te kunnen gaan! Het water, dat ik had gedronken, had de vreeselijke folteringen van den honger met vernieuwde kracht bij mij doen terugkeeren; ik rigtte mij op, kroop voort en smeekte in hulpelooze ellende om eenig voedsel. Nog was ik geen tien passen ver, toen ik Mr. Loring op mij zag toekomen, die mij spijs bragt,

VERKOOP
van het Stoomschip SAMARANG PACKET.

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag den 19 dezer,
in het lokaal van de Heeren
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
des morgens ten Twaalf ure,
zal door de Ondergeteekenden Publiek worden verkocht:

Het Nederlandsch-Indisch Stoomschip **Samarang Packet,** volgens Certificaat van meeting van den 2de Maart 1857, lang **30 Nederl. Ellen**, wijd **4,23 Nederl. El** en hol **2,30 Ned. El,** en alzoo kunnende laden **48 lasten**, met deszelfs Stoommachines, Staand en Loopend Wand, Zeilen, Ankers, Kettingen, Instrumenten en verderen Inventaris.

Voormeld Stoomschip wordt verkocht, liggende ter Reede te Samarang.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den Gezagvoerder **J. Scheel** te Samarang en bij

De Likwidateuren van de Firma Levert & Co.,
A. J. W. VAN DELDEN.
S. J. VAN DER MEULEN.
(1813) N. P. VAN DEN BERG.

VENDUTIE

Dingsdag 19 Junij 1860,
à 4 pCt. Vendu salaris,
voor het Commissiehuis van
Van Slooten, Morgan & Co.,
van eene groote partij

LIJNWADEN,

als:

40 kisten gebleekte **Shirtings,**
10 dito **Madapollams,**
6 dito **Chitzen,**
28 balen **Katoenen garens,**
28 manden Aardewerk, etc. etc.
(1815)

VENDUTIE

Op Dingsdag 19 Junij 1860, voor
het Commissiehuis van

GEBRS. VEIT,

Passar Senen,

VAN MEUBELEN

van vertrekkende Personen,

WAGENS, BENDIES,

Paarden, Tuigen, enz., enz, fijn Tafel- en Servetgoed gedamasseerd, Klamboegoéd, Pennemessen, etc., etc.
(1808)

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag 19 dezer,
zullen de ondergeteekenden alsnog voor rekening van belanghebbenden verkoopen:

NHM 7	balen ruwe GARENS No. 50		pr. *Margareta Simonettha.*
S 4	» » » » 60		
» 54	» » » » 40		
28	» ongebleekte SHIRTINGS.		
S & C 5	» wollen DEKENS pr. *Resident van Son.*		

voorts nog

300 picols
IJZER

en een partij

Fransche Provisien.

(1858) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Woensdag, den 20 Junij 1860,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & CO.,
à 4 pCt. Vendu salaris.

VAN DIVERSE LIJNWADEN,

eene groote partij

KLINKNAGELS

voor IJzeren Praauwen, een stel
PUTBOOR-GEREEDSCHAPPEN, GLASWERK.
50 kisten Roode-Wijn,
20 〃 **Champagne,**
50 〃 **Glasruiten,**
25 〃 **Beiersch Bier,**
2 〃 **Bloembollen,**
15 〃 **à 50 blikken Kruid,** *min of meer beschadigd,* gebloemde **Glasruiten, Brandhout** en **Machineriën** voor Koffijpelmolen, bestaande uit:

1 IJzeren SCHIJF,
4 〃 RONDE ASSEN,
4 〃 CIJLINDERS,
2 dubbele KETTINGBLOKKEN,
2 enkele dito.
4 IJzeren ONDERPLATEN met SCHROEVEN,
4 〃 KETTINGEN,
16 〃 PLUMMELBLOKKEN met KOPEREN BUSSEN, enz., enz. (1809)

VENDUTIE

Donderdag 21 Junij 1860,
à 2 pCt. vendusalaris,
op het plein der **Javasche Bank,** door
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van 54 bijzonder
MOOIJE EN GROOTE

MACCASSAREN,

waarvan de meeste boven de **4 voeten hoog** zijn.
(1857)

Op de Vendutie

van Woensdag den 20sten Junij 1
zullen nog verkocht worden:
400 BOSSEN PADIE
118 Zakken Gaba
38 do. Zemelen.
(1863) JOHN PRYCE & C

VENDUTIE

op Woensdag den 20 Junij 1
ten huize van den Heer **G. Warnar,**
op het Koningsplein bij de Willemskerk, doo
GEBRS. ROSELJE & CO.,
van eenen zeer netten en wel geconserveerde
INBOEDEL bestaande uit:
Canapès, Fauteuils, Stoelen, Consoles en dive

TAFELS

met marmeren bladen, fraaije Etagères met voorw
Speeltafels, Toilette Duchesse, diverse Kaste

IJZEREN LEDIKANTEN

Bronzen en Gipsen beelden,
SPIEGELS, SCHILDERIJEN,
Lampen, Pendules, Vazen,
Zilver-, Pleet-, Kristal- en Glasw

RIJTUIGEN

waarbij eene **HANDCHAIS,** goedloopend
PAARDEN, TUIGEN
voorts:
3 pratende BEO'S
1 〃 **LORRI** etc., et
Zondag te voren te bezigtigen. (1

VENDUTIE

op Vrijdag 22 Junij 1860,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van diverse

LIJNWADEN,

Kramerijen, Pleetwerk. Zadels, witte en gekl
Sokken, vrouwen- en kinder Kousen, fijne Camb
Wit katoen, in stukken van 53 El, fraai Li
(zoogenaamd Toile du Nord) voor Heeren Ja
Goudgalon, gouden Horologien, etc.
voorts:

92 kistjes

Japansche Kopjes & Schotel
waaronder bijzonder fraaije. (187

Op hunne Vendutie van Vrijdag dezer, zullen de ondergeteekenden verkoopen de ondervolgende Goederen, beschadigd aangebragt van Nederland

per **Margaretta Simonetta,** als

EKS	276/283 285/290	14 balen Ruwe garens no.	20
〃	291. 294/6	4 〃 〃 〃	22
〃	297. 299/307 309/10. 312/26 328/33. 335/36 338/346	44 bn. 〃 〃	24
〃	347,354	8 〃 〃 〃	30
〃	356/359 361/368 371/382	24 〃 〃 〃	40

(1867) Gebrs. ROSELJE EN C

Hout-Vendutie te Cheribo

Op Vrijdag den 22sten Jun
van eene aanzienlijke par
DJATTIEHOUT BALKEN
Doodkistplanken, Dolk
RIBBEN EN GLONDONG
in alle dimensien.
(1849) Th. VISSCHER VAN GAASBEE

Wat voor vleesch het was, dat hij mij gaf en dat ik zoo gulzig verslond. —daarnaar vroeg ik op dit oogenblik niet. Ik vernam naderhand, dat het vleesch van groote zeekreeften was, die op het eiland zeer talrijk waren. Ik was zoo zelfzuchtig, dat ik Mr. Loring niet eens vroeg, of hij zijn eigen honger wel had gestild; doch hij moest meer dan een mensch zijn geweest, zoo hij dit niet op weg naar mij gedaan had, toen hij het raauwe vleesch in handen hield—mijns oordeels het kostelijkste, dat mij nog ooit van mijn leven over de lippen was gekomen.

Van dit uur af scheen alles weder goed te gaan; de mannen trokken de boot op het strand en keerden die half om, om ons tot schut tegen de zon te dienen, waartoe men op de eene zijde onder den rand een zwaren steen wentelde, zoodat wij er op handen en voeten onder konden kruipen en er tijdelijk eene toevlugt zoeken. Mijn beschermer wist te bewerken, dat deze hut hij nacht geheel alleen aan mij werd overgelaten. Ik herinner mij nog, dat de anderen dit in den beginne niet wilden toegeven en dat vooral een hunner, zekere Watson, er met geweld tegen opkwam; doch daar andere overredingsmiddelen niet baatten, nam Mr. Loring zijne geweldige ligchaamskracht te baat en smakte hem, toen hij zich verzetten wilde, met geweld tegen den grond, tegen welk krachtig argument hij niet bestand bleef. Thans voor de eerste maal begon ik het vreemde en verontrustende van mijn toestand in te zien, ik begreep van uur tot uur meer, dat ik een last voor mijne makkers was, en nam mij dus ernstig voor al mijne krachten in te spannen, om hun van dienst te zijn, waar en hoe ik slechts konde. Toen ik den volgenden dag eenigen aan het stand kreeften zag inzamelen, vervoegde ik mij bij hen en vroeg, of ik niet mee kon doen.

»Houd gij die kleine blanke handjes maar thuis," antwoordde een hunner; 't was Watson. »Die zijn te mooi, om ze aan zulk ongedierte vuil te maken. Neen, neen, lieve engel; we danken je. Zie liever, dat ge ons wat vuur aanmaakt, dat wij het goedje koken kunnen."

(*Wordt vervolgt.*)

JAPANSCH LAKWERK
en
PORCELEIN.

Op Woensdag den 27 Junij 1860, zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht:

eene groote partij

JAPANSCH LAKWERK & PORCELEIN,

bestaande uit:

Werktafeltjes, Knaapjes, Sambelbakken, Pa-... Lepeldoozen, Naaidoozen, Sigarenkistjes, Siriedoozen, Bedakbakjes, Hombredoozen, Goodbakjes, Presenteer- en Theebladen, enz., zoomede: Porseleinen Kopjes en ... Groote Schotels met deksels, Porseleinen Bordjes, Bloempotten, Étagerevoorwerpen, Kannetjes, verder: fraaije Bronzen Lantarens, Schutsels,

... paar prachtig bewerkte

JAPANSCHE SABELS.

... dagen te voren voor een ieder te bezigtigen.

JOHN PRYCE & Co.

... den 2den Julij e. k.,

zal door den Boekhandelaar

H. M. VAN DORP,

... avonds in de Harmonie worden verkocht:

eene complete verzameling

Chirurgische, Anatomische en Veeartsenijkundige

INSTRUMENTEN,

uit de fabriek van **Charrier**, te Parijs.

Fraaije PASSERDOOZEN, een GROOTE BALANS in glazen kastje, GROOTE VERREKIJKERS, DAG- en NACHTKIJKERS, SCHEEPSKIJKERS, THERMOMETERS.

EEN ZON MICROSCOOP.

SMALKALDER BOUSSOLES,

Aneroïde Barometer. Twee Zonnewijzers met kanon,

Camera Obscura,

ELECTROMOTEUR met batterij van vijf potten.

MODELLEN,

van een

Houtzaag-, Koren en Oliemolen, etc., etc.

SEXTANTEN, OCTANTEN, MICROSCOPEN, ... voor Photographien, ***Photographien*** op Glas en op Zilver.

EEN TELESCOOP

van ***Tegnier,***

... in het geheel **289 *nummers*,** waarvan de Catalogus ter perse ligt en op aanvrage gratis verkrijgbaar is.

Alle **Voorwerpen** zijn in ***goeden staat*** ... deze maand dagelijksch in de Stad te bezigtigen.

(1869)

De ondergeteekende, Vendu-Houder te *Padang*, Westkust van Sumatra, maakt bij deze bekend, dat zijn

MAGAZIJN

... is voorzien van Meubelen.

A. H. J. DIEMONT.

UITBESTEDING.

Ingevolge last van den Luitenant kolonel waarnd. kommandant, zal door de ondergeteekenden op ...dag *den 30sten Junij aanstaande des voormiddags* ... 10 *ure*, in de groote Militaire kantine alhier, ...lijke uitbesteding worden gehouden van de **...ie van dranken benoodigd voor het ... en de daarbij behoorende posten.**

Het contract zal loopen v/m 1 October e. k. t/m ... December 1861. worden de consumptie voor ... verloop begroot op p. m.

... kelders **genever** à 15 vierk. flesschen.

... kisten **bier** à 48 flesschen.

... kisten **roode wijn** à 48 flesschen.

... dozijnen **brandewijn,**

... andere voorwaarden zijn voor belanghebbenden in gemeld gebouw ter inzage.

De Officieren Kommissarissen,

K. VAN DER HEIDE, *Kapt.*

L. J. F. E. VON ENDE, 1e. *Luit.*

SOERABAIJA, den *9den Junij 1860.*

(1852)

WAARSCHUWING.

De Ondergeteekenden in ervaring gekomen zijnde dat door anderen sedert eenigen tijd alhier **EAU DE COLOGNE extrait double** wordt aangevoerd met hun merk H & S en hetwelk bijgevolg is nagemaakt, vestigen daarop de aandacht van alle koopers en van een iegelijk die prijs stelt op de **echte EAU DE COLOGNE,** waarvan de ondergeteekenden de eenige importeurs zijn.

Als kenmerkende teekenen van onderscheid wordt het volgende genoemd:

De **echte** *Eau de Cologne extrait double* geimporteerd door de ondergeteekenden, heeft	De **nagemaakte** *Eau de Cologne Extrait Double* heeft.
Licht groen lak op elk kistje.	Donker groen lak op elk kistje.
Het deksel van het kistje niet genageld, geen hooi in de kistjes, een rood lint op de kurk onder het lak loopende tevens om de hals der fleschjes.	Het deksel van het kistje met twee nageltjes bevestigd, een weinig hooi in de kistjes, een rood lint eeniglijk op de kurk onder het lak.
De fleschjes in blaauw papier gewikkeld.	De fleschjes in graauw papier gewikkeld.

(1860) HAAGER & SCHUURMAN.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

VOCAAL EN INSTRUMENTAAL

CONCERT,

toegankelijk voor Heeren Leden en Dames,

op Zaturdag den 16den Junij 1860,

des avonds ten 8 ure,

in het Lokaal van den Schouwburg.

Namens de Directie,

(1830) C. VRIESENDORP.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

De reeds aangekondigde

RECEPTIE

in den 1e Graad,

is *UITGESTELD*

op Maandag, 18 Junij 1860,

des avonds ten 8 ure.

VIERING

van het

ST. JANSFEEST.

Op Zaturdag, 23 Junij 1860,

des avonds ten 8 ure.

De waarnd. 1e Secretaris,

(1807) G. H. W. ZUUR.

BRANDON & CO.,

hebben van Parijs ontvangen:

Een nieuwe zending

MAÇONIEKEN TABLIERS,

BANDEN EN DEGENS,

verkrijgbaar in de Stad en op Rijswijk.

(1822)

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

Bij de op heden plaats gehad hebbende uitlooting van aandeelen in de Negotiatie groot ***f 10,000.*** — ad 4 pCt. zijn uitgeloot de Numero's 299, 95, 15, 107, 8, 97, 269, 231, 262, 250, 43, 179, 26, 146, 16, 10, 82, 69, 251, 137.

Namens de Loge voornoemd,

Mr. W. H. DU CLOUX

Reg.·. m.·.

G. M. W. ZUUR.

Wd. 1e. *Secretaris.*

BATAVIA, 14 Junij 1860. (1856)

Ontvangen:

EXQUISE BOURGOGNE

als:

Chambertin, Romané, Nuits, Beaune, Volnay, Hermitage Rouge.

Bij

(1844) WINSSER, DE LANGE & Co.

GEPREPAREERD IJS.

Iederen avond in den koffijkamer van het Paardenspel voor elk verkrijgbaar

1821 J. C. VAN MAMEREN.

Het

MAGAZIJN VAN PIANO'S

van

DUBRAY & Co.,

Gang Patjenongang,

is ruim voorzien van eene groote verscheidenheid uitmuntende Piano's in verschillend model, uit de Parijsche fabrieken, expresselijk voor het Indisch klimaat vervaardigd.

Hiervan geven zij een ernstig gemeenden waarborg, en tevens de verzekering, dat zij, indien er, uithoofde van gemis aan soliditeit, het een of ander gebrek aan deze Piano's mogt ontstaan, bereid zijn, die tegen andere te verwisselen.

Piano's in Ruil en te Huur.

Stemmen van Piano's. Abonnements-pris.

***f* 25.— per kwartaal. Reperatie van allerlei soorten van instrumenten.**

Muziek, Instrumenten, Snaren,

en eindelijk:

ONDERSCHEIDENE ORGELS.

(1837)

Ontvangen:

ECHT KITZINGER BIER

in Champagne flesschen

en

PUIKE CHAMPAGNE

van het merk ***Prommery & Greno.***

(1864) JOHN PRYCE & Co.

HAAGSCHE BESCHUIT,

Hollandsche Tafelbeschuit,

Versche Samarangsche Beschuit,

in 1/1 en 1/2 blikken.

Bij

(1846) WINSSER, DE LANGE & Co.

Pas ontpakt:

Een Factuur prachtige

WAAIJERS,

waarbij **Sandelhouten.**

Bij

OLISLAEGER.

(1855) *Juwelier.— Rijswijk.*

In Commissie ontvangen:

HOLLANDSCHE STOELEN

van **Kersenboomenhout,** zeer fraai bewerkt,

bij

(1847) WINSSER, DE LANGE & Co.

SOERABAIJA.

J. Lloyds & Co.,

Scheepsbouwmeesters.

Brengen ter kennisse van Heeren ***Reeders, Agenten, Gezagvoerders*** en alle andere belanghebbende, dat bij hen gelegenheid bestaat tot het ***kielen van groote schepen,*** dat zij ruim voorzien zijn, buiten alle andere ***Scheepsmaterialen,*** van eene groote hoeveelheid ***djattiehout*** en ***spieren voor rondhouten,*** zoowel ***masten als lijzeilspieren,*** en die bij hen verkrijgbaar zijn,

Twee nieuwe IJzeren Masten,

van 69 en 73 1/2 Eng. voet lengte en 26 Eng. duim diameter.

Patent pompspillen en IJzeren pompen.

Compleet met gereedschap.

1 Mei 1860. (1840)

EUROPESCHE

HARDSTEENEN ZOCHTPANGS [illegible]

en

WIELTJES,

bij

(1861). VAN OMMEREN, RUEB EN Co.

Ter voorkoming van misverstand en de mogelijke gevolgen van dien, vermeenen de ondergeteekenden het van hunnen pligt, ter kennisse van belangstellenden te brengen, dat de te Rotterdam opgerigte firma:

NIEUWENHUIJS & Co.

„Voor het verduurzamen van levensmiddelen en het „drijven van handel daarin, benevens in verdere „Scheeps-provisiën", in geene de minste betrekking staat tot de reeds sedert vele jaren te Amsterdam, (Buitenkant bij de Kalkmarkt *U No.* 65) bestaande firma

J. H. NIEUWENHUIJS Jr. & Comp.

AMSTERDAM, 6 Feb. 1860. (1838)

BIJ

WINSSER, DE LANGE & CO.,

van Bordeaux ontvangen per **Succes:**

MORILLES, TRUFFES PURES,

in $^1/_1$, $^1/_2$ *en* $^1/_4$ *blikken.*

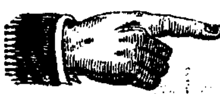
(1845)

Eene Jufvrouw

die lang aan eene zeer talrijke school als Secondante werkzaam was en daarvan de beste getuigenissen kan produceren, zoekt eene betrekking als Gouvernante op Java of elders.

Adres franco letter J. M. aan het bureau van dit blad. (1799)

Men vraagt aan het **Instituut op Molenvliet** op voordeelige conditiën,

DRIE SECONDANTEN

en

eene Secondante.

(1798) L. BRAS.

Gevraagd:

EEN KLERK.

Notaris BODDE.

(1811.)

Wordt gevraagd!

In eene Tokozaak IEMAND bekend met Boekhouding en verdere werkzaamheden daaraan verbonden.

Adres G. K. bij de boekhandelaars

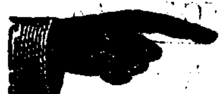
(1859) G. KOLFF & Co.

WORDT GEVRAAGD:

EEN KLERK voor copieerwerk,

eene mooije hand schrijvende, tegen een Salaris van *f* 75,— 's maands.

Reflecterenden adresseren zich schriftelijk bij den uitgever dezes. (1848)

Op de Suikerfabriek **Djatiewangie** gelegen in de Residentie *Cheribon* is benoodigd

EEN MACHINIST,

en hebben degenen die voor die betrekking in aanmerking wenschen te komen en de noodige bekwaamheden bezitten zich te adresseren aan den Administrateur aldaar, den Heer C. J. Verkouteren. (1871)

Aangeboden

42 KOEBEESTEN,

te bezigtigen aan den Roodenbrug, het einde van den Prinsenlaan, achter den tuin van den heer SCHULTZ.

(1804)

TE HUUR Het HUIS gelegen op Tanah-abang, bewoond door en te bevragen bij

(1760) G. M. BIJVANCK.

TE HUUR Tegen 1 Julij **het HUIS**

op Konings-Plein, Hoek van Gang Holle, thans bewoond door den heer RUIJS.

VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co: qq.

(1868)

Wordt te huur gevraagd:

tegen half Julij of 1 Augustus

EEN HUIS,

van *f* **90**— à *f* **130**— 's maands.

Adres: Lt. D. Bureau Java-Bode. (1842)

Nederlandsch-Indische

ZEE-EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Bovengenoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekeringen tegen brand op **Woon** en **Pakhuizen, Meubilair, Koopmansgoederen,** enz., alsmede op **Fabrijken** en **Industriëele Etablissementen.**

Informatiën te bekomen bij de Directie te Batavia en bij hare Agenten de Heeren

B. KOPERSMIT & Co. te *Samarang*, en

FRASER, EATON & Co. te *Soerabaija.*

Namens de Directie:

WIGGERS VAN KERCHEM, *Direkteur.*

F. H. TIEDEMAN, *waarnemend* „

(1839)

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDON sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.,** zoomede en **Suiker-, Koffij- en Thée-Établissementen,** tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1°/₀ 'sjaars

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . $^1/_2$°/₀ »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. $^3/_4$°/₀

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1°/₀ »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . $1^1/_4$°/₀ »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . . . 1°/₀ »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*

C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*

(1834) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.

VOOR

Brand- en Levensverzekeringen.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen,** zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(1835) MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*

Paul van Vlissingen & Dudok van Heel van Vlissingen, van Heel & Derosne Cail & Co. — te Amsterdam.

De ondergeteekenden agenten van voormelde fabrikanten, bevelen zich voortdurend aan, voor de levering van alle soorten van

MACHINERIE en GEREEDSCHAPPEN.

Bestelingen kunnen ook gedaan worden bij de Heeren

J. C. van Eeden & Co. te Soerabaija.

van den Broek en Veeckens » Samarang.

en Saportas en Co. » Cheribon.

E. J. Evers fabriek **Adiwerna,** » Tagal.

(1836) DÜMMLER EN Co.

MACHINERIËN.

De Ondergeteekenden, *Agenten der* van de Heeren,

FAWCETT, PRESTON &

Ingenieurs te Liverpool,

zijn bereid bestellingen aan te nemen

SUIKER-

en

Rijstpelmolen

CENTRIFUGES,

Stoommachines, zoowel voor het voor schepen, **Gas-toestellen,**

Zaag-Machines,

Arak-distilleer Toestellen,

SUIKER PANNE

in alle dimensiën,

en alle andere soorten van

Machineriën.

(1777) MORGAN, MELBOURN

HOLLOWAY'S ZALF.

Alle soorten van bindende waters, met kw toebereide zalven en delfstoffelijke medicijnen geduriglijk te Java en andere Oost-Indische eila kusten ingevoerd, en men kan onmogelijk be wat nadeel dezelve uitoefenen op de gezondh inwoners, zoo inboorlingen als Europeërs. Zulk dicijnen uitwendig gebruikt zijn allen meer gevaarlijk want wanneer ze uitbarstingen der hui verdwijnen, drijven ze de ziekte naar binnen.

Holloway's Zalf echter, gansch en al te zame uit aftreksels van kruiden is een heelmiddel tijd onschadelijk en krachtdadig voor alle hu zeer, builen, wonden en kneuzingen. Dezelve door tot den zetel der kwaal, werkt zoowel inwendig, veroorzakende door deze dubbele ba eene volkomene en voortdurende genezing zon men het geringste gevaar te vreezen heeft.

Doosjes Pillen à *f* 1. — *f* 3. — *f* 5. —.

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Salatiga	»	F. Kruthoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok en Co.
» Samarang	»	H. L. de Lyon,

de Groot, Kolff & Co. en de hoofdagenten Soesma

NIEUWE ROTTERDAMSCHE COURA

editie voor Oost-Indië.

Aan degenen die nog **achterstallig zi de voldoening van het Abonne bedrag,** wordt medegedeeld dat de afzend af no. 13 niet zal geschieden voor en aleer da franco zal zijn ontvangen door

De Expedi

(1865) LANGE EN

CHINESCHE LETTERKU

Le Livre de la voie et de la Vertu, dans le 6e Siècle avant l'ère Chrétienne philosophe Lao-Tseu.

Le Livre des récompenses et des en Chinois et en Français, accompagné legendes, anecdotes et histoires qui font les doctrines, etc. de la secte de Tao-Szé.

Blanche et ***Bleue,*** ou les deux Couleu roman Chinois.

Hoeï-lan-Ki, Ou l'histoire du cercle de drame en prose et en vers.

San-Koué-Tchy, Han Kouroun-I Histoire des trois royaumes, roman histo duit sur les textes Chinois, 2 vol.

Choix de Contes et ***Nouvelles,*** trad Chinois.

Bazin, Mémoires sur les principes gén Chinois vulgaire.

Théatre Chinois ou choix de pièces de composées sous les Empereurs Mongols.

Le Pi-Pa-Ki, Ou l'histoire du Luth, dram de Kao-Tong-Kia.

Meng Tseu, Vel Mencium inter Sinenes phas, 2 vol. Latijnsche en Chineesche tekst

Remusat, Mélanges posthumes d'histo littérature Orientale.

Id. Eléments de la grammaire Chinoise

Hao-Khieou-Tchouan, Ou la femme roman Chinois.

Remusat, Mélanges et Nouveaux Mélang tiques, 4 vol.

De Rosny, Introduction à l'étude de Japonnaise.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
Zaturdag 16 Junij 1860, No. 48.

JAVA-BODE.

Inteekenaren op bovengenoemd Blad, ...d zijn met hun abonnement voor het **Tweede** ... **1860** voort te gaan, worden beleefd verzocht zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Tweede halfjaar:

...r Batavia	*f* 12,50
... Java	„ 15,—
... de Buitenbezittingen	„ 17,50
... Nederland	„ 22,50

Franco aan *den Administrateur*, H. M. VAN DORP.

De Inteekening en storting van dat Blad kan ook geschieden bij **Blok & Co.** en **Ruzette** te Cheribon; ...r. de Wed. **G. M. Dort** te Tagal; **de Groot;** ... **Co.** en **G. C. T. van Dorp** te Samarang, ... **& Co.** te Soerabaija; **Weijermans & Co.** ...roeang; **Veltman & Co.** te Soerakarta. ...**genraad** te Madioen; **H. R. van Wijk**, ... Padang; en voor de Buitenbezittingen bij de ...der schepen van den Heer **W. Cores de** ... (1803)

...den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, ...ia is verzonden:

...ankondiging en Proeve van ...werking van eene nieuwe Uitgave van de *...ederlandsch-Indische* ...ETBOEKEN,

onder toezigt van
Mr. F. F. L. U. LAST,
... in 1 deel in het formaat der Nederlandsche ...boeken van Mr. OUDEMAN, met een fraaije ...letter en in geslagen linnen band.

...erste gedeelte bevat:
...e Grondwet;
... Nederlanderschap;
... te heffen regt van brieven van naturalisatie,
... nieuw Regerings-reglement;
... Overgangsbepalingen;
... adoptie van kinderen van Chinezen, Mahomedanen, enz.,
... Regterlijke Organisatie,
... zamenstelling der regterlijke kollegien,
... der Inlandsche regtbanken en geregten,
... regtsgebied enz. van de omgaande regters,
... verandering in de zamenstelling van het Hoog-Geregtshof, enz,
... kostuum der regterlijke ambtenaren, advokaten, prokureurs en deurwaarders,
... afkondiging der gearresteerde wetboeken,
... Gouvernements publicatie van 3 December 1847, Stbl. No. 57,
... algemene bepalingen van wetgeving,
... Burgerlijk Wetboek. (1832)

...IJSCHE BOUSSOLES,
(Boussoles Universelles.)

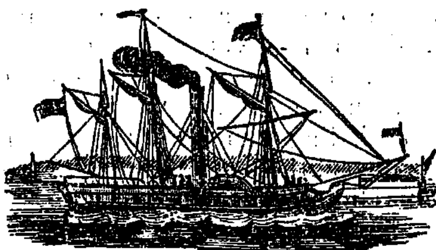
...**Trekpennen** met ivoore houders.
...**erdeel-Passers.**
...**e Palmen.**
...e **Passerdoozen** van **Harting** à *f* 40,—.
...**queer Linnen.**
...**r sans fin.**
...pareerde **Gomelastiek.**
...**Penceelen.**
...ann's Compleete **Verfdoozen,** *f* 20 tot *f* 80.
...ann's **Losse Verwen.**
... **O. I. Inkt** en **Europesche Leeu...** ...**en** benevens andere **TEEKENBE...** ...**TEN,** in sortering op nieuw ontvangen en ...lijke prijzen te bekomen te Batavia bij
G. KOLFF & Co.

... van Cognossementen aan Order over.
...365 4 balen Molton Dekens,
... 6 id. Manufacturen, afgeladen door *E. ter Kuile & Zoon.*
.../130 4 kist. blaauwe Drills, afgeladen door *Gebrs. van Heek.*
... 16.32/48 48 kisten Wijn, afgeladen door *Koninklijke Stoomboot Maatschappij.*
...sich ten spoedigste bekend te stellen bij
De Agenten.
PAINE, STRICKER & Co.

... Debiteuren en Crediteuren van ...**ABRIJ**, worden verzocht om binnen den ...zes weken hunne Rekeningen met **HEM** te ...effenen. (1872)

Likwidateuren der firma **BLOK & RUZETTE** herinneren Debiteuren dier liquidatie aan de aanzuivering hunner Schuld, zullende de invordering van met **1e. Julij** aanstaande onbetaalde schulden dan worden opgedragen aan Mr. E. 's JACOB te Batavia.

CHERIBON, 15 *Junij* 1860. L. A. SAPORTAS,
(1851) A. HOOGENDAM.

STOOMBOOT OENARANG.

Het geregelde vertrek dezer Boot in overeenstemming met andere stoomschepen is vastgesteld als volgt:

Van Batavia naar Samarang en Soerabaya.

Op den 15e en 30e van iedere maand.

Informatiën bij
De Agenten,
(1833) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

STOOMGELEGENHEID.

per het Stoomschip **MACASSAR,** Kapt. BOSCH, na aankomst der landmail 2 maal 24 uur naar ***Padang*** en ***Benkoelen.***

Het Stoomschip Palembang, Kapt. KULLER, naar ***Muntok, Riouw, Singapore*** den 24 JUNIJ.

Stoomvaart dienst naar ***Samarang en Soerabaija*** den 10 en 25 van iedere maand.

Informatiën bij
(1824) W. CORES DE VRIES.

Passage naar Nederland.

Wordt aangeboden met het snelzeilend campagne fregatschip

KANDANGHAUER,

gevoerd door kapt. W. ZEELT,

genoemd schip bekend wegens deszelfs ruime en goed ingerigte Kajuiten en Hutten, voert een geexamineerde Doctor, en zal waarschijnlijk einde Julij aanstaande tot vertrek gereed zijn.

Men adresseere zich bij den Gezagvoerder, dan wel te Soerabaija bij de heeren SCHIMMELPENNINCK en Co., en alhier bij
de Agenten
(1816) HAAGER EN SCHUURMAN.

NAAR SOERABAIJA VIA SAMARANG.

Het Stoomschip
Koningin der Nederlanden
vertrekt van hier op den 5 en 20 van iedere maand naar boven gemelde plaatsen.
Nadere inlichtingen te bekomen bij
Directeuren der N. I. Stoomboot Maatschappij,
Batavia, MACLAINE, WATSON EN Co.
11 Junij 1860. (1797)

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*
Buitenzorg, den 8sten Junij 1860 (No. 29)
(Staatsblad no. 52.)

Willende, enz.
Gelet op staatsblad 1829, no. 10, en het besluit van 7 Maart 1845, no. 6;
Is goedgevonden en verstaan;
Eerstelijk: enz.
Ten Derde: Te bepalen dat alsnog in het staatsblad van *Nederlandsch-Indie* zal worden opgenomen artikel 2 van het besluit van 7 Maart 1845, no. 6, luidende als volgt:
„ Te bepalen dat het Chineesch bestuur te Soerabaija voortaan „ zal zijn te zamengesteld uit een kapitein en zes luitenants."
Afschrift, enz.
Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Sekretaris,
A. LOUDON.

BUITENZORG, den 9den Junij 1860. (No. 43.)
(Staatblad no. 53.)

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van 6 April 1860, La. C, No. 2/379, aanbiedende afschrift van 's Konings besluit van 18 Februarij 1860, No. 86, waarbij, enz.
luidende dat koninklijk besluit als volgt:

WIJ WILLEM III, *bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz, enz.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van den 27sten Februarij 1860, La. C, No. 21;
Hebben goedgevonden en verstaan:
Met wijziging in zoo verre van de 3de alinea van art 3 van Ons besluit van 16 October 1859, no. 63, bij dezen te bepalen, dat de suppletoire contributie, welke de gepensioneerde officieren van het leger in Nederlandsch-Indië, krachtens de twee eerste alinea's van dat artikel, verschuldigd zijn aan het weduwen-en weezenfonds der officieren van het genoemde leger, in gelijke achtereenvolgende maandelijksche termijnen zal worden ingehouden, van hun pensioen over de jaren 1860 tot en met 1869, en dat, bijaldien zij voor de aanzuivering van het verschuldigde komen te overlijden, het resterende zal worden gekort van het pensioen hunner weduwen of den onderstand hunner weezen, door inhouding van 10 ten 100 daarvan.
Onze Minister van Staat, Minister van Kolonien, is belast met de uitvoering dezes.
's Gravenhage, den 28sten Februarij 1860.
(Get.) WILLEM.

De Minister van Staat, Minister van Kolonien,
(Get.) ROCHUSSEN.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fd. Sekretaris Generaal bij het Ministerie van Kolonien,
(Get.) J. LOUDON.
Voor eensluidend afschrift,
De fd Sekretar's Generaal,
(Get.) J. LOUDON.

Is goedgevonden en verstaan:
Van het vorenstaande aanteekening te houden.
Afschrift, enz.
Ter ordonnancie van den Gouverneur-generaal.
De Algemeene Sekretarsi,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

Ontslagen:
Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, J. E. Meijer, laatst loods der tweede klasse bij het loods-wezen te Soerabaija.
Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de adjunct notenkalker bij 's lands specerij-magazijn te Neira (residentie Banda) Swenik Sopakoua.

Benoemd:
Tot opziener der eerste klasse bij de kultures in het gouvernement van Sumatra's Westkust, de klerk op het bureau van den gouverneur te dier kuste, D. T. Maidman.

Militair Departement.

Benoemd:
Tot adjudant bij den generalen staf, de kapitein P. A. A. Collard, van het 10de bataillon infanterie; met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite.

Verleend:
Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den luitenant-kolonel der infanterie E. Rappard.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De Direkteur der Posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat, de tweede mailstoomer in Junij den 24sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zaturdag den 23sten Junij aanst.,
a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China enz., enz.
b. des middags om 1 uur, die voor Banka, Palembang, Biliton en Riouw.

Op het adsistent-residentiekantoor te Ngawi bestaat gelegenheid tot plaatsing van een klerk, tevens griffier bij den landraad, op een maandelijksch traktement van *f* 120.
Personen hiertoe genegen, worden verzocht zich onder overlegging van bewijzen van geschiktheid en goed gedrag, en met eigenhandig geschreven gefrankeerde brieven, te wenden tot den adsistent-resident aldaar.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Februarij jl. worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk voor ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De resident der Preanger Regentschappen maakt bij deze bekend, dat overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67) op de hierna te noemen plaatsen, des morgens te tien uren, uitbestedingen zullen worden gehouden voor de
Levering van verschillende behoeften
in deze residentie, gedurende het jaar 1861, en zulks op de voorwaarden die dagelijks (zon- en feestdagen uitgezonderd) voor gadinghebbenden op de bureaux der gewestelijke en plaatselijke besturen te Tjiandjoer, Bandong, Soemedang, en Soekapoera ter lezing liggen, van des morgens 8 tot des middags 2 uren.

De verpachting van den afstand der areensuiker voor het jaar 1861, nader omschreven bij de ordonnancie van den 10den December 1857 (staatsblad no. 112) zal plaats hebben te Tjiandjoer op het residentie-bureau op Woensdag den 12den September aanstaande te 9 uren.

VENDUTIEN.

Op Maandag den 18 Junij, voor het woonhuis van den heer de Codrika, op Tanah-Abang, door Gebrs. Roselje & Co.
en
Voor het kommissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.
Op Dingsdag, den 19 Junij, voor de toko van Gebrs. Veit.
en
Voor het kommissiehuis van Slooten, Morgan & Co.
Op Woensdag den 20 Junij, voor het woonhuis van den heer Warnar, aan het Koningsplein, door Gebr. Roselje & Co.
en
Voor het kommissiehuis van John Pryce & Co.
Op den 7den Julij e. k., des morgens ten tien ure, in het locaal der Beurs alhier.
Op Donderdag den 21 Junij, voor het kommissiehuis van van Riet & ter Gouw.
en
Op het plein der Javasche Bank, door van Slooten, Morgan & Co.
Op Vrijdag den 22 Junij, voor het kommissiehuis van Gebrs. Roselje & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:
Door de Weeskamer te Samarang, van wijlen Gerrit van Osenbruggen, klerk bij de onderdirektie der genie alhier, Arie In'tvelt-Jan Kwack, Teunis Stichter, gegageerde soldaten; J. E. Schipper, 1ste stuurman van het Nederlandsch-Indisch partikulier stoomschip Oenarang, Frederika Catharina Neijs, weduwe van Samuel Mollet, zonder beroep.
Door de Boedelkamer te Samarang, van wijlen den arabier S'ech Mohamat bin Salim Saban.

Vertrekkende Personen.

Jhr. W. H. Teding van Berkhout.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 13 tot en met den 15 Junij.

JAVA HOTEL. C. N. van Lawick, van Soerabaija.
HOTEL DER NEDERLANDEN. Jhr. Mr. J. Tjarda van Starkenborgh, van Samarang. — B. Sikkens, van Banka.

BATAVIA.

In den morgen van den 14den dezer is Z. E. de Gouverneur-Generaal met gevolg alhier van Buitenzorg aangekomen.

— Jl. Woensdag had alhier de volgende treurige gebeurtenis plaats. De heer T. de Souza stond bij de toko van de Heeren Abeelen Dennison en Co. te praten, toen plotseling een koelie op hem toekwam en hem een steek in de borst toebragt. De gewonde vlugtte naar binnen en riep om hulp. De moordenaar, die zich eerst scheen te willen verwijderen, bedacht zich, vervolgde zijn offer, en bragt hem nog twee wonden in den buik toe. De heer van der Abeelen en nog eenige anderen schoten toe, en na eenige worsteling, waarbij laatstgenoemde heer ligt in de hand werd verwond, maakte men zich van den moordenaar meester. In het voorloopig verhoor voor den resident verklaarde hij levensmoe te zijn en naar den dood te verlangen, welke begeerte volgens zijn bekentenis de eenige drijfveer was geweest, die hem tot deze gruweldaad had aangespoord.

Men deelt ons mede, dat de zwaar gekwetste zich iets beter bevindt, en dat men nog hoop koestert op zijn behoud.

Het was juist een jaar geleden (13 Junij) dat de moord van den heer Teengs had plaats gevonden.

— Wij deelen onzen lezers mede, dat op vrijdag, den 29sten dezer, de heer J. J. Copper, kapelmeester bij het korps stafmuzikanten, in de zaal van den schouwburg, alhier een vocaal- en instrumentaal concert zal geven, als naar gewoonte wederom belangeloos ondersteund door de artistes en dilettanti dezer hoofdplaats. De concertgever zal stukken voordragen op de fluit, de klarinet en de basson, alle instrumenten, waarop wij hier weinig soloos hooren uitvoeren; de heer Calmer zal zijn talenten als violist en als orkestdirekteur beschikbaar stellen, nog andere soloos zullen worden voorgedragen, terwijl de werkende leden van Toonkunst en het korps muzikanten orkestmuziek zullen uitvoeren. Welke stukken er gegeven worden, weten we nog niet, maar wel dat madame Guille het air van Dinorah uit Meyerbeers Pardon de Ploërmel zal zingen. Aan verreweg de meesten onzer lezers is deze opera onbekend, en daarom gelooven wij, dat velen begeerig zullen zijn, iets van deze muziek te hooren. Dinorah is de heldin der opera, die, door haar bruigom verlaten, in een soort van stillen waanzin is vervallen, en nu haar gantschen schat van teederheid en liefde spilt aan een geit. Het geloof aan trouw en liefde heeft zij verloren, alleen haar schaduw is haar trouw gebleven, wie zij in bovenbedoeld air aldus toespreekt:

Ombre légère
Qui suit mes pas,
Ne t' en va pas!
Fée ou chimère
Qui m'est si chère
Ne t' en va pas! etc.;

gedurende welk air met die trouwe gezellinne danst en een zamenspraak houdt. Dit air is vol afwisseling: het vangt aan in Des dur, tempo dolce, vervolgens allegro animato, die steeds toeneemt, keert daarna tot het eerste tempo terug; gaat dan over in A dur met verschillende tempoos, enz. enz.

— Men heeft onze aandacht gevestigd op de levensmiddelen, door zeewater beschadigd, die hier van tijd tot tijd in publieke veiling worden verkocht, inzonderheid op het *meel*, dat dan naderhand hoogst waarschijnlijk als brood door het publiek werd genuttigd, en voor de gezondheid nadeelig was. Wij achtten de opmerking belangrijk genoeg, om te onderzoeken, welken invloed het zeewater op het meel had, en een onzer vrienden, wiens oordeel, als scheikundige, hier bevoegd is, deelt ons daaromtrent het volgende mede:

» Meel is in allen vochtigen toestand bewaard, even als alle plantaardige zelfstandigheden, als ze niet droog bewaard worden, aan bederf onderhevig; het slaat uit, beschimmelt en gaat eindelijk tot de rottende gisting, het finale bederf over.

» *Nu is zulk meel bepaald af te keuren*, want het kan schadelijk zijn het te gebruiken, daar er vreemde bestanddeelen in voorkomen (schimmelsoorten), waarvan sommige niet alleen schadelijke, maar zelfs vergiftige bestanddeelen bevatten. Is die beschadiging evenwel *versch geschied*, *zoodat het meel slechts vochtig en nog niet beschimmeld* is, dan geloof ik, dat het zeewater volstrekt geen kwaad doet, daar een voornaam bestanddeel van het zeewater zeezout of keukenzout is.

Hoe verscher meel echter hoe beter brood bij deskundige bakkers."

Wij gelooven het in het belang der gezondheid wel wenschelijk, dat als er dergelijke beschadigde levensmiddelen alhier worden aangebragt, om op publieke vendutie te worden verkocht, er van bestuurswege een onderzoek of keuring plaats had. Bleek het, dat er zich werkelijk schadelijke bestanddeelen hadden vermengd met het meel of eenig ander voedselmiddel, dan moest het niet verkocht, maar onder toezigt vernietigd worden.

— De weg van Noordwijk tegenover het postkantoor en den schouwburg verkeert in zoodanigen ellendigen toestand, dat het meer dan onverantwoordelijk is, dat hierin niet wordt voorzien. Er zijn gaten in, waarin de paarden een half voet wegzakken, zoodat die weg niet anders dan met groot gevaar voor paard, rijtuig en menschen te berijden is. 't Is voor ons niet aangenaam, telkens over slechte wegen, bruggen, (Willemsbrug, die tegenover de Beerendrechtslaan) enz. te moeten klagen. Met een weinig toezigt was dan ons bedunkens alles wel in orde te houden.

Buitenzorg. — In den namiddag van den 7den Junij jl. hebben zich in deze afdeeling vijf Europesche militairen vertoond, die door hun heen en weder loopen de verdenking op zich laadden van deserteurs te zijn. Dien ten gevolge werd hun door twee omstreeks den 29sten paal langs den grooten weg wachthebbende inlanders gevraagd, waarheen hunne bestemming was. Hierop hebben deze militairen onmiddelijk hunne met scherp geladene geweren op die beide inlanders gelost, met het ongelukkige gevolg, dat één dood ter aarde stortte en de andere een kogel door het ligchaam kreeg, aan welke verwonding hij twee dagen later is overleden. De overige aanwezige inlanders, hierdoor verschrikt, lieten hen vervolgens ongemoeid passeren. Kort daarna zijn deze militairen op hunne schreden teruggekeerd, in de rigting van Meester-Cornelis, onderwijl bij herhaling van hunne geweren gebruik makende om op wachthebbende inlanders te vuren, die hen op de gebruikelijke wijze aanriepen.

Een inlander kreeg daarbij een schampschot in den rug. Intusschen werden zij op eenigen afstand achtervolgd door onderscheidene inlanders, die het districtshoofd van Tjibinong gevolgd waren, om hen bij eene geschikte gelegenheid te arresteren. Omstreeks middernacht, tot aan de grenzen der residentie Batavia genaderd zijnde, hebben zij nog een inlander dood geschoten, na vooraf, doch vergeefs op den demang van Tjibinong te hebben gevuurd, die zich te zeer in hunne nabijheid schijnt begeven te hebben.

Bij het aanbreken van den dag op den 8sten Junij zijn zij in eene nabij den 18den paal aan den postweg staande opene pendoppo door den adsistent-resident van het Zuider- en Ooster-Kwartier der Ommelanden van Batavia, bijgestaan door den onderschout van Meester-Cornelis, A. Geluk, en eenige andere personen overvallen en geboeid naar Meester-Cornelis gebragt. Bij onderzoek bleken zij alle Duitschers te zijn en te behooren tot het 7de, 10de, en 12de bataillon-infanterie.

Bali. — De jonge vorst van Boeleleng, die den wensch had te kennen gegeven de hoofplaats Soerabaija te bezoeken, is in het laatst van Mei aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Merapi* derwaarts vertrokken.

De adsistent-resident, gecommitteerde voor de zaken van Bali en Lombok, die bij gelegenheid van het vertrek van dien vorst twee dagen te Tamboekoes en Bandjar vertoefde, bevond, dat daar geene zaken van bijzonder belang waren voorgevallen.

De koffij-produktie in het Boelelengsche neemt steeds toe, en wordt gedurende het loopende jaar op 5000 pikols begroot.

De rijstvelden stonden uitmuntend.

Met de vaccine ging men steeds voort.

Palembang. — De berigten, loopende tot den 30sten Mei, melden, dat de rust, zoo ter hoofdplaats, als in de binnenlanden, over het algemeen niet te wenschen overliet.

Benkoelen. — Ten vervolge van het voorkomende in de Javasche courant van 15 Februarij 1860 no. 13, kunnen wij thans mededeelen, dat de weg tusschen Kauer en Kroë geheel is voltooid. Het werk zoude worden besloten met een inlandsch feest en het uitreiken van eenige geschenken aan inlandsche hoofden.

Riouw. — De stand der marktprijzen was onder ultimo Mei als volgt.

Gambier 1ste soort	per pikol	*f*	9:60.
Idem 2	»	»	8:95.
Witte peper	»	»	27:50.
Zwarte »	»	»	17:50.
Rijst gemiddeld	»	»	6:90.
Varkensvleesch, levend,	»	»	25:15.

De stand der agio 100 sp. mt. gelijk *f* 275.

Timor. — In het gebied van den fettor van Mollo (Groot Sonnebait) zijn 129 personen met goed gevolg gevaccineerd. In het district Amakono werd die kunstbewerking mede toegepast.

Op het berigt, dat in het gebied van bovengenoemden fettor kwaadaardige koortsen heerschten, zijn van gouvernementswege de noodige geneesmiddelen derwaarts verzonden.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 9 Junij. Gister middag ten $4^{3}/_{4}$ uren sloeg de bliksem in de stamploods der fabriek Waroe, ten gevolge waarvan twee hoekbalken, een dakstijl en eenige dakribben aan stukken zijn geslagen en een aldaar staand ziek wagenpaard is gedood.

De schade zal p. m. *f* 300. — bedragen.

— De gisteren in veilig gebragte partij tabak *Havana* is, zoo wij vernemen, door de factorij der Nederlandsche handelmaatschappij gekocht voor $50^{9}/_{16}$ cents per pond.

— Volgens een loopend gerucht zou het Fransche oorlogstoomschip *Phlégéton*, hetwelk eenigen tijd geleden hier in reparatie heeft gelegen, in de Chinesche zee met man en muis vergaan zijn. (*Oostpost*)

DE TOEKOMST VAN FRANKRIJK.

Vroeg men een Franschman, (wij veronderstellen iemand van goed gezond verstand en staatkundige kennis) wat er gebeuren zoude, indien de tegenwoordige keizer plotseling van het staatstooneel aftrad, zoo zoude hij naar alle waarschijnlijkheid antwoorden, dat dit onmogelijk met eenigen schijn van zekerheid te voorzeggen is; dat Frankrijk het land der verrassingen is, en dat geene gebeurtenis, welke ook, iemand verbazen zoude.

Wij stellen ons voor in de volgende regelen, niet om toekomstige gebeurtenissen te voorspellen, maar wel eenige mogelijke aan te toonen en eenige op- en aanmerkingen te maken, die misschien van nut kunnen zijn voor hen, wier berekeningen en uitzigten in de toekomst eene hoogere vlugt nemen.

Wil men met eenige zekerheid een blik slaan in de toekomst van Frankrijk, zoo is het een eerste vereischte, bekend te zijn met de respective krachten der partijen, die naar het bezit der oppermagt streven, waarbij men evenwel niet behoort te vergeten, dat de groote meerderheid, de honderdduizenden, die de kracht van het tegenwoordige bestuur uitmaken, eigentlijk gezegd tot volstrekt geene partij behooren. Deze erkennen de gebeurde feiten (faits accomplis) bepalen zich in alles tot het oogenblik, en zijn heden keizersgezind en morgen Orleanisten of Republikeinen.

Het moge wonderspreukig schijnen, maar he
» *In de werkelijkheid bestaat geene keizersgezin*
Toen wij eens onze verwondering te ken
dat er nergens iemand te vinden was, die ui
ging keizersgezind was, werd ons de op
maakt: »*De Imperialistische partij is de Pers*
gezegde is ten volle waar. Wel bestaan er ge
jers en geheele klassen in de maatschapp
gelaten de regering van Napoleon III verdrag
zijn bestuur heeft geen wortel geschoten bij
kende gedeelte der bevolking. Zonderen we
Laity en eenige dozijnen meer af, dan hebbe
geheele partij, die algemeen bekend staat als o
aan den keizer verknocht te zijn.

De aanspraken van het huis van Orlea
door het verstandigste gedeelte der natie erk
toch heerschen er de meest verschillende
ten aanzien van de vooruitzigten, om die a
te doen gelden.

De graaf van Parijs, zegt men, hoewel alle
ten van een erfgenaam der kroon bezittende,
initiatief, dat snelle, vastberaden handelen,
zakelijk voor een pretendent. Anderen, die
in de gelegenheid waren, hem te leeren ken
zekeren ons, dat dit eene grove dwaling is,
integendeel eene voor zijn leeftijd bijzonder
standvastigheid aan geestkracht paart. De zo
Louis Philippe staan op een moeijelijk standp
len zij zich te veel op den voorgrond, zoo wo
intriguanten, terwijl bij hunne tegenwoord
van handelen hen het verwijt treft, meer
der Orleanistische partij, dan zelve leden va
Orleans te zijn. Zoo zeide men vóór 1848
van hen: Het zijn onverschillige vorsten,
ambtenaren.

De graaf de Chambord heeft nog veel vri
het platte land, maar zijne partij, de legitim
heeft veel van hare kracht verloren, door
zijner aanhangers, landeigenaars, zich geheel
staatkundige leven hebben teruggetrokken.

Ten gevolge hiervan is de magt der geest
door het geheele land en vooral in Bretagne
kelijk toegenomen, en heeft zij nooit geaarzel
geheelen invloed ten voordeele van den keiz
wenden, toen het zich het aanzien, dat de k
geloovigste en gehoorzaamste zoon der kerk
wezen. Een groot gedeelte der Legitimistsch
is *en corps* tot den aanhang van het tegen
bestuur overgegaan: sommigen, zooals de H
Mortemart, uit vrees voor regeringloosheid, and
heerschzucht, weder anderen uit haat tegen de O
ten, terwijl een klein gedeelte en daaronder een na
aanzien door omkooping.

De verschillende legitimisten, die men in Pa
moet, zijn geheel en al voor Hendrik V met e
stitutie en monarchie zooals de Engelsche,
ver namelijk het totale gebrek aan werkelijke
kratie iets van dien aard mogelijk zoude maken
voor ons denken echter, dat op het platte la
genoegzaam vertegenwoordigers van de oude
partij zouden zijn, die in 1815 terugkwamen bij het

Chapeau bas Chapeau bas
Gloire au Marquis de Carabas!

Ten opzigte van de kansen, die er bestaan vo
wederoprigting eener republiek, durven wij be
dat velen van hen, die in 1848 opregte republi
waren, tot de overtuiging zijn gekomen, dat
tegenwoordigen trap van beschaving, waarop h
sche volk staat, een republiek, zooals zij die w
ten eenenmale onmogelijk is; want voor het
eener republiek worden republikeinen en
keinsche deugd gevorderd. De republiek van
een schaduwbeeld, waarvan niemand meerder
bemerkte, dan zij, die er eene rol bij gespeeld
Een geestelijke die aan het hoofd was eener p
met het voornemen, een vrijheidsboom in te
en die in het verrigten dier plegtigheid door e
re regenbui verhinderd werd, liet zich het vo
bon mot ontvallen: »Het schijnt, dat onze lie
niet erg republikeinsch is."

De klasse der ambachtslieden, alle repub
voor zoo veel zij staatkundigen zijn, maar
anderen belangstellende in maatschappelijke vr
ken, staat geheel afgezonderd van al de bovenge
partijen. Deze afscheiding wordt ieder dag
ker, daar door het stelsel van Louis Napoleon
ten, die de maatschappelijke standen verbindt
ger zoo meer verbroken wordt en de arbeid
dus beroofd wordt van zijne leidslieden, die na
altijd uit de meest begaafde mannen der ari
bestaan.

Door die afscheiding wordt de argwaan van
dere klasse tegenover de hoogere vermeerd
vergroot zij op schrikbarende wijze de reeds be
moeijelijkheid, om eene juiste verhouding tuss
verschillende standen onderling te handhaven
dan ook de republiek van Februarij 1848 een sc
beeld, het oproer van Junij was eene tastbare
lijkheid.

Van den toestand der verschillende parti
Frankrijk overgaande tot de beschouwing de
naamste kenteekenen van voor-of achteruitga
volkswelvaart, zoo bevinden wij, dat de voor-e
deelige gegevens elkander vrij wel in evenwigt h

Ten nadeele merken wij dadelijk op, de gerin
meerdering van bevolking in Frankrijk, die
loop der tijden Frankrijk in eene nadeelige verh
tot andere volkeren moet plaatsen, waarbij dan no
de bittere haat der partijen onderling, die in de
jaren der regering van Louis Philippe tot aan de
d'état door niets beteugeld werd, en die zelfs n
hoewel schijnbaar beteugeld, levendig blijft. De
taal, waarmede een Franschman zijn staatk
tegenstander begroet, klinkt vreemd aan het o
gewoon is aan de bezadigde Engelsche parlem
discussien. In Engeland zitten Behouders en Lib
aan dezelfde tafel, aan de overzijde van het k
is de grens tusschen politieke en maatschappelijk
tijen even scherp gestoken.

De onbegrijpelijke hevigheid, waarmede ten tijd

...is Philippe de oppositie de regering aanviel, zal wel ...mer door den tijdgenoot, die er getuige van was, ...eten worden, maar doet ook de toekomst met angst ...zorg te gemoet zien.

...reactie tegen de beginselen in de XVIIIde eeuw ...dikt is ook eene verschijning wel geschikt om ons ...moedig te maken. De zoogenaamde parti catholi... ...telt onder hare leden mannen, waarvoor wij den ...sten eerbied hebben, maar wij kunnen niet ont... ...zen, dat die druk bezochte kerken, die zoo stipt ge... ...feestdagen, teekenen zijn eener beweging, meer ...voordeele der ultramontaansche dan der gematig... partij.

...ven spraken wij reeds van de wangunst als een ...maatschappelijke zonden van Frankrijk.

...dorst naar gelijkheid is hiervan een natuurlijk ...oeisel en daaraan wordt de staatkundige vrijheid ...les wat een volk groot kan maken opgeofferd, ter... ...toch niets van te wachten is, dan hetgeen een ...in der tijd op de munt der republiek las, na... VRIJHEID *om kwaad te doen*, GELIJKHEID *in* ...e, BROEDERSCHAP *als tusschen Kain en Abel.*

...der gevolgen dier maatschappelijke vrijheid is, ...in Frankrijk niets meer geëerbiedigd wordt. De ...nteling heeft niet alleen de voorregten van ge... ...te en stand vernietigd, maar ook de achting voor ...erheid ondermijnd. Bij welke partij is de hoofd... ...zulks uit kracht van zijne regtschapenheid of ...enste? Wie is er die wederstand bieden zal, wanneer ...lukzoeker uit het volk of het leger de regering omver te werpen?

...ander onheilspellend teeken in de Fransche ...schappij is de onzekere verhouding van het volk ...bestuur. Hier (in Engeland) gaat alles gere... ...goed, en behoort een politiek onderzoek tot ...zaamste zaken der wereld. In Frankrijk daar... heeft de helft der menschen, die men ontmoet, ...gevangenis gezeten of is op weg daar naar ...zijn er weinigen onder de uitmuntendsten, die ...laatste dertig jaar onder een of ander re... ...stelsel niet ergens in betrokken zijn geweest. ...daarmede overeenkomend verschijnsel is het ver... ...like van ieders maatschappelijke positie. Zoo ...wij een taalonderwijzer, die eene demokratische ...de Tuilleriën oprigtte. Het lot van de Lamar... ...is eene voorstelling in het groot, van het geen ...den te beurt viel. Wel mag men van hem zeg... ...oe diep zijt gij gevallen, o Lucifer, gij zoon des ... Had een verloren kogel hem gedood in het ...lik, dat hij, tijdens de Februarij-revolutie voor ...huis staande, de opgewonden menigte zocht te ..., dan zoude de nakomelingschap zijn naam als ...een der grootste mannen zijner eeuw opge... hebben. Weinigen stegen zoo hoog, maar ook ... zonken zoo diep, maar overal was omwente... en omkeering. Overal was het: *hodie mihi, cras* (d. i. heden mij, morgen u.)

...kleingeestigheid der gedragslijn, door de liberale ...tie aangenomen, is evenmin een verblijdend tee... Het is immers niet door de geheimzinnige toe... ...gen van Ampére of de vermomde aanvallen van ...ost-Paradol, dat de vrijheid van spreken en schrij... ...voor Frankrijks beroemde redenaars en schrijvers ...kregen worden! Het zijn vooral de Orleanisten, ...dit opzigt in de laatste maanden de meeste fon... ...gaan hebben. Het pamphlet van Villemain is op ...zelf reeds eene fout.

...den tijd en plaats ons zulks veroorloofden, kon... nog vele gebreken aanwijzen, zooals gebrek ...onderwijs en opleiding voor de laagste klassen, de ...inrigting der scholen, die door de hoogeren be... worden, het niet ontzien van menschen-levens, ...teloosheid van partikulieren, om tegen het gou... ...ment regt te verkrijgen, dit alles zijn nog maar ...ge van die wij zouden kunnen aanwijzen.

...genover al dit kwaad bezit Frankrijk ontwijfel... ...groote hulpmiddelen, om het schadeloos te stellen. ...bezit een onmeetbaar stoffelijken rijkdom, die ...gen vrijgeviger handelssysteem ten algemeenen ...kon aangewend worden. Het heeft uitgebreide ...en en bebouwde gronden, die door aanwending ...pitaal rijke vruchten zouden opleveren. Is in ...rijk de huwelijksstand niet zoo verbindend als in ...land, zoo is daarentegen de betrekking tusschen ...wen kinderen veel inniger. Bij het verstan... gedeelte des volks bestaat een steeds toene... ...afkeer van het soldatenwezen, (die bloedige ...nst der trom) dat een vloek voor de natie is. ...tweede keizerrijk heeft vele bloedige herinnerin... ...aan het eerste in een hatelijk, maar waar dag... gesteld. »Hoe kon het anders, zeide onlangs ie... wiens oogen geopend waren geworden, of wij ...vereerders van Napoléon!" Onze schoolboeken, ...geschreven onder een ander vorstengeslacht, ...over van zijn lof. Het heugt mij, dat de tranen ...de oogen sprongen, toen ik den optogt zag, die ...begeleidde, in plaats van het op den mest... ...te daten!"

...van de Lamartine zij hier aangehaald, dat ...dan iemand zich verzette tegen de dwaasheid ...den prins de Joinville en zijn aanhang. Hij voor... ...weinigen toen zagen, dat niet alleen het stof... ...schot, maar ook de napoléontische ideeën ...komen.

...de opmerking gemaakt en zij behelst de strikte ..., dat de zwaarste slag, die immer Frankrijk ...heeft, was de herroeping van het edict van ...de verwijdering van het Protestantsche ele... ...volgens den gewonen loop der dingen alle ...bestanddeelen in kerk en staat tot bedaren gebragt, zonder behulp der vreeselijke omwente... ...1789, bragt Frankrijks heerschers in eene ...rust, waaruit zij eerst door den val van het ...schappelijk gebouw opschrikten. Op den tegen... ...stand van zaken kan het Protestantisme geen ...eiken invloed uitoefenen. Wel heeft het in de ...tijden blijken van meerder geestkracht gegeven, zonder daarom afbreuk te doen aan het Katholicisme. In allen gevalle was de bewering van een Fransch geschiedschrijver overdreven, toen hij op eene aan hem gedane vraag antwoordde: "Het Protestantisme! dit bestaat niet meer."

Wij vermeenen, dat ons vermoeden niet zonder grond is, wanneer wij aannemen, dat wanneer eenige verandering in het staatkundige leven de lagere geestelijkheid in Frankrijks mogt bevrijden van de ijzeren bisschoppelijke banden, waarin zij zucht, er onder haar groote ontevredenheid met de Roomsche denkbeelden zou uitbreken, zonder daarom tot Protestantsche vrijzinnigheid of Voltairiaansch ongeloof over te slaan. Deze teekenen van vernieuwd leven zullen alsdan evenwel slechts hier en daar waargenomen worden.

Onder de meer verblijdende teekenen in de Fransche maatschappij behoort ook voornamelijk de vaste vriendschapsbanden, die velen onderling verbinden. Het is niet vreemd vrienden aan te treffen, die elkander 20 en meer jaren achter elkander dagelijks bezoeken. Even zoo verblijdend is het te zien, dat de aristokratie, bij wie vóór de omwenteling de zedeloosheid den hoogsten graad bereikt had, ten eenenmale ten goede veranderd is. Het is moeijelijk eene meer onjuiste beschrijving te geven van de bijeenkomsten der voornamere standen, dan die in de Fransche romans gegeven wordt. Een even gunstig teeken is de graagte en hartelijkheid, wanneer mannen van wezentlijke verdienste overal, zelfs in de hoogste kringen, ontvangen worden. Wanneer een jongmensch de allereerste gronden eener goede opvoeding ontvangen heeft, kan hij die kosteloos volmaken, door bijwoning van de voorlezingen, gehouden aan de *Sorbonne*, het *Collége de France* of de *Jardin des Plantes*.

Dit zijn eenige van de meerbemoedigende teekens.

Wij ontveinzen het ons niet, dat wij niet geslaagd zijn in het beantwoorden der vraag, of de goede dan wel de kwade zijden de overhand hebben. In Parijs hoort men het voor en tegen met denzelfden ijver en kunde beweren. Wat de naaste toekomst betreft, hiervoor is alle uitzigt ten eenenmale onzeker. Op dit oogenblik berust het lot van Frankrijk bij het leger. Verliet Napoleon III plotseling het tooneel, zoo hing alles af van de staatkundige denkbeelden van den bevelvoerenden generaal in Parijs. De Hertog van Magenta is naar men zegt legitimist. De Hertog van Malakoff is of was orleanist. Andere generaals zouden naar men zegt een slag voor den keizerlijken prins wagen. Tot zulke beperkte beschouwingen is hij bepaald, die in de toekomst van het groote Fransche volk lezen wil. In allen gevalle is het mogelijk, dat de tegenwoordige keizer lang genoeg leeft, om zijne regering aan zijn opvolger over te laten. In dit laatste geval moet hij zijn geheel regeringsstelsel veranderen, wil hij niet Frankrijk ondanks zijne militaire magt tot een rijk van den tweeden rang zien vervallen.

Sardinie onder Cavour.

De sardinische staatkunde is sints jaren in een man verpersoonlijkt, dien men, om 't even hoe men over zijn doel en middelen denkt, in elk geval rekenen moet tot de uitstekendste mannen onzes tijds. Vereerd met het volle vertrouwen eens konings, die zeer tevreden is, als hij zijn hartstogt voor het krijgswezen en den oorlog kan bevredigen, heeft graaf Cavour sedert 1851 de leiding der binnenlandsche zoo wel als der buitenlandsche staatkunde met bijna onbeperkte magt uitgeoefend. Met alle partijen in verbinding, de kerkelijke niet uitgezonderd, waarop hij door zijn vromen broeder, marchese Gustave de Cavour, een zekeren invloed uitoefent, heeft deze merkwaardige man niet alleen in Sardinie-zelf den strijd der meeningen in toom gehouden, maar ook de meer hartstogtelijke staatkundigen der overige italiaansche staten gewend aan onderwerping aan zijn wil. Ja, hij-alleen heeft een doel bereikt, dat de vereenigde krachten van Oostenrijk, Napels en den Kerkelijken Staat niet vermogten, het doel, om Mazzini magteloos te maken. De aansluiting van den onverbeterlijksten woelgeest en zamenzweerder aan een monarchie en een gematigde staatkunde bewerkt te hebben, is de grootste zegepraal, dien Cavour behaald heeft. Noemen wij nevens dit gevolg een tweede, dat de Sardinische minister naast den Franschen keizer een stelling heeft ingenomen, die het twijfelachtig maakt, wie van beiden de drijfveer en wie het werktuig is, dan hebben wij den vlugtigen omtrek van de werkzaamheid eens staatsmans geteekend, waaraan men ten minste geen gevolgen kan ontzeggen.

Graaf Camillo Cavour is de zoon eens korenhandelaars uit Nizza, die, nadat hij door zijn zaak rijkdommen had verworven, door Karel Albert in den adelstand verheven werd. Geboren te Turin in 1809, werd hij in een tijd opgevoed, waarin de vader nog met hart en ziel als koopman zijn zaken dreef. De burgerlijke gewoonte, werkzaamheden en inzigten, waaronder hij opgroeide, nam hij geheel in zich op. Zijn geest begon vroeg na te denken over de vraag, of de burgerlijke zin, die in kleine betrekkingen zooveel vermogt, ook niet vruchtbaar zou werken, wanneer het staatsbestuur daarvan doordrongen was. Om deze vraag te kunnen beantwoorden, begon hij met veel ijver zich op de studie der praktische wetenschappen, vooral staathuishoudkunde en statistiek, toe te leggen, en maakte hij zich ook met de handelsbetrekkingen en handelswetgeving der voornaamste volkeren bekend. Als kundig theoretikus ging hij op reis, om in Frankrijk en Engeland met eigen oogen te zien. De intusschen gevolgde standsverhooging zijns vaders had voor hem geen ander gevolg, dan dat hij zich vormde tot man van de wereld en met de piemontesche aristokratie bekend werd. Daardoor werd hij zijn ernstige studien en burgerlijke rigting niet ontrouw, veelmeer zocht hij in de kringen, die zich voor hem openden, een juist begrip en deelneming op te wekken voor die verbeteringen, aan wier ten uitvoerlegging gedurende den eersten, niets minder dan vrijzinnigen regeringstijd van Karel Albert gedacht kon worden. Het bezit van uitgestrekte goederen in het aan Lombardije grenzende Lominella bepaalde hem vooreerst tot de zorg voor landhuishoudkundige belangen. Met ondersteuning der gematigde partij vormde hij een landhuishoudkundig genootschap, waaraan hij mettertijd een nationale rigting gaf. Toen de hervormingen van Pius IX het teeken gaven tot een beweging, waaraan de Sardinische regering genoodzaakt was een zekere speelruimte te geven, grondde graaf Cavour met Cesare Balbo het dagblad *Risorgimento*, welks strekking constitutioneel was. Hij nam de leiding van het economisch gedeelte op zich en schreef vele artikelen, waardoor hij zich den naam verwierf, een naauwkeurig kenner der materiële verhoudingen te zijn. In het staatkundige deed hij toen nog verder niets, als dat hij een adres onderteekende, waarin de koning werd aangezocht, een constitutie te verleenen.

In den tijd van 1848 kon Cavour geen rol spelen. Hij streed noch op de slagtvelden, noch verhief zijn stem in het koor der schreeuwers, die der regering elken stap wilden voorteekenen, dien zij doen moest, en die alle ongeluk daarvan afleidden, dat men niet naar hen gehoord had. Eerst na de nederlaag van Novara, waarin ook de demokratische partij werd gewikkeld, daar zij te Genua een ongelukkige demonstratie deed, trad Cavour in de tweede kamer. Daar deed hij zich gelden, zonder daarom uitteblinken. Zijn geheele wezen is er niet naar, schitterende triomfen in de kamer te behalen. Heeft men later ook in ademlooze spanning naar hem geluisterd en zoo ongeveer elke stelling toegejuicht, zoo was het niet zijn voordragt, maar het onderwerp, dat deze deelneming opwekte. Iemand die graaf Cavour gedurende jaren heeft gadegeslagen, ontwerpt de volgende schildering van hem: »Cavour is geen eigentlijk redenaar. Reeds zijn scherp en onaangenaam orgaan is hem hinderlijk en buitendien ontbreekt hem rhetorische verheffing. Daarentegen is hij voortreffelijk in zijn helder uiteenzetten der zaken, heeft hij steeds een antwoord gereed en is hij in zijn geestigheden scherp en bijtend als Thiers. Uiterlijk heeft hij het voorkomen van een gegoed burger, gelijk hij dan ook inderdaad aan de spits des derden stands in Sardinie staat. De fijne ironische glimlach verraadt echter, nog voor hij heeft gesproken, den uitstekenden man van de wereld, en in zijne redevoeringen bemerkt men slechts dezen, niet den burgerlijken man van zaken.

In den herfst van 1850 beval Massimo d' Azeglio, toenmaals minister-president, Cavour aan voor het ministerie van landbouw en handel. Men beweert, dat de koning zijn minister president heeft gewaarschuwd voor 's graven eerzucht. Maar ziet gij dan niet," zou Victor Emanuel gezegd hebben, » dat deze man zich boven u en uw vrienden verheffen zal?" — Den 11 Oct. 1850 legde Cavour in 's konings handen den ambsteed af, en van dit oogenblik af aan kwam een andere geest in 't bestuur. Het programma, dat hij overlegde en uitvoerde, berustte daarop, dat aan het verkeer door innerlijke en uiterlijke verligtingen een nieuw leven moest worden geschonken. Inwendig had hij niet alleen openbaren arbeid, het aanleggen van havens, straten en spoorwegen op het oog, maar hief hij ook de inwendige hinderpalen op, die een grootere bewegelijkheid des eigendoms en alzoo ook de ontwikkeling van den nationalen welstand in den weg stonden, door het opheffen van het fédeikommis, eerstgeboorteregt, enz. Naar buiten volgde hij de stellingen des vrijen handels. Alle stemmen, die uit de verlaging der regten en uit het sluiten van handelsverdragen met den *Zollverein*, Belgie, Engeland en Frankrijk den ondergang der volkswelvaart voorspelden, werden door de gevolgen volkomen wederlegd. De nijverheid verhief zich op een wijze, die zelfs de warmste vrienden der handelsvrijheid verraste. Niet genoeg, dat de uitsluitend nationale zijdeweverij een aanmerkelijk grooter waarde leverde, maar deelde ook de katoenindustrie, die men hoofdzakelijk door Engeland bedreigd waande, ruimschoots in de algemeene uitbreiding. Om een paar cijfers te noemen, willen wij hier alleen aanvoeren, dat het totale handelscijfer met het buitenland in 1856 het gemiddeld bedrag der jaren 1852-1855 met niet minder dan 165 8/10 millioen lire (francs) overtrof.

In April 1851 nam Cavour bij den handel ook nog de finantien over. Zijn beheer van dit laatste ministerie heeft de meeste aanvallen zijner tegenstanders uitgelokt. Heeft men uitsluitend de vermeerderde uitgaven en staatsschulden op het oog, die onder hem plaats hadden, dan behoeft men niet om stof voor de bitterste afkeuring verlegen te zijn. In de vier jaren des vredes 1851-1854 bedroeg de jaarlijksche vermindering der inkomsten, in 1851: 18,8 millioen lire; 1852: 60; 1853: 33.3; 1854: 42.2 millioen. In deze vier jaren werden dus 151 millioen lire meer uitgegeven dan ontvangen, en de staatsschuld met deze aanzienlijke som vermeerderd. Een slecht beheer kan men Cavour niet verwijten, want al zijn groote uitgaven moesten daartoe dienen, de hulpmiddelen voor vrede en oorlog van den staat te vermeerderen. Zij werden gebezigd tot den aanleg van straat- en spoorwegen, zooals we reeds zeiden, vestingwerken te Casala en Alessandria, en, eindelijk ter vermeerdering en verbetering der strijdmiddelen, die de koning-zelf met groote voorliefde in eigen persoon in werking bragt. 't Was de listige staatkunde van Cavour, om steeds geld te hebben voor de koninklijke soldatenliefhebberij, en zelfs de luimen, die hij bijwijlen had, te kunnen bevredigen. Daardoor verschafte hij zich vrije hand voor de verziende ontwerpen, die hij ten uitvoer wilde leggen.

De wetten van Siccardi werden door Cavour warm ondersteund. Zij ontnamen der geestelijkheid, wat zij in andere roomsche landen, in Oostenrijk, Napels, Spanje en Portugal, reeds sints lang niet meer bezat, nl. hun eigen regtsmagt bij burgerlijke strijdigheden en hun regt van schuilplaats te verleenen (*asylregt.*) In weerwil hiervan bood de sardinische kerk een levendigen tegenstand, die bij de aartsbisschoppen van Turin en Cagliari in strafbare handelingen overging, en met Rome ontstond een spanning, die een uitersten stap des pausen liet vooruitzien. De gisting was nog in geenen deele verdwenen, toen de fransche *coup d' état* van 2 Dec. 1851 den reactionnaïren nieuwen moed inboezemde. Graaf Cavour zag het gevaar, 't welk uit een vereeniging der kerkelijke en staatkundige reactie dreigde en

eischte in den ministerraad, dat men de linkerzijde wat toegaf, om steun te hebben bij de talrijkste partij des lands. Hij sloeg voor, dat men Ratazzi, het hoofd des linkercentrums, tot ministerieel kandidaat voor de betrekking van voorzitter der tweede kamer stelde, en toen zijne ambtgenooten hem hunne medewerking daartoe onthielden, zette hij de verkiezing van Ratazzi zonder hen en tegen hen door. Na zulk een eigendunkelijke handelwijze was een verder bestaan van het ministerie als zoodanig onmogelijk. Massimo d' Azeglio verzocht den koning zijn ontslag, doch ontving in plaats daarvan de opdragt, een nieuw kabinet zamen te stellen, en nu legde Cavour zijn ambt neder.

De tijd, dat hij zich uit het openbare leven teruggtrok, duurde niet lang. Hij besteedde dien tijd, om verbindtenissen aan te gaan, die tot aan de uiterste linkerzijde reikten, om zich met de dagbladpers te verstaan. De dagbladen werden door hem in de taktiek ingewijd, die zij naar zijn vermoedelijk aanstaande hernieuwde optreding in het bestuur hadden te volgen. De oppositiebladen werden aangewezen, om schijnbare aanvallen tegen hem te doen, doch deze zoo in te rigten, dat voor zijne organen de wederlegging gemakkelijk was. Zoo handhaafden zij een voorgewende onafhankelijkheid en hielpen, terwijl zij op zijne politiek alleen weinig beteekenende aanvallen deden, zijn naam en magt vermeerderen. Deze taktiek is dadelijk na zijn terugkeer in het ministerie gevolgd, en het meer slimme dan eerlijke spel heeft jaren lang voortgeduurd. Zoowel de *Opinione*, als de *Gazette del Popolo* en het spotblad *Fischietto* (fluitje) hebben met Cavour, wien zij schijnbaar bestreden en op wien zij soms harde aanvallen deden, steeds in den diepsten vrede geleefd en hebben zich telkens, als hem een ernstig gevaar dreigde, tot zijne hulpe gespoed. Eerlijke vijanden zijner staatkunde waren *Armonia en Campanile*, de bladen der geestelijkheid, en *Italia del Popolo*, het te Genua verschijnende blad der Mazzinisten.

De terugkeer van Cavour in het ministerie werd veroorzaakt, door dat Massimo d' Azeglio tusschen den algemeenen wensch des lands naar de invoering van het burgerlijk huwelijk en den tegenstand der roomsche geestelijkheid, waarvoor hij eerbied meende te moeten hebben, in een onhoudbare stelling geraakte. Cavour werd op het slot geroepen en hem de vorming van een nieuw ministerie opgedragen. Hierin nam hij het voorzitterschap en het ministerie van financien op zich, waarmee hij spoedig daarop dat der buitenlandsche zaken verbond. Naderhand beheerde hij ook de binnenlandsche en regtvaardigde daardoor den titel van minister-omnibus, dien zijne tegenstanders hem gaven. Dit ministerie van 4 Nov. 1852 is met een korte tusschenpoos tot aan den vrede van Villafranca aan 't bewind gebleven. Gedurende dezen geheelen tijd is Cavour de ziel der binnen- en buitenlandsche staatkunde van Sardinie geweest.

Men verwachtte van hem, dat hij dadelijk den burgerlijken echt zoude invoeren. Hij echter overwoog de tijdsomstandigheden en trok den maatregel in. Frankrijk bevond zich toenmaals met den pauselijken stoel in de beste verstandhouding, en dezen nabuur moest men des te meer naar de oogen zien, daar alle andere groote mogendheden, met uitzondering van het verre en niet te vertrouwen Engeland, de Sardinische staatkunde misbillijkten. Cavour wachtte alzoo een beteren tijd af en deze kwam spoedig. De westersche mogendheden ondersteunden de Porte tegen Rusland en zochten overal bondgenooten. Napels wees hunne gezanten af, Sardinie ontving hen met open armen. Den 26 Januarij 1855 sloot Cavour een verdrag, waarin Sardinie zich verpligtte, 15,000 soldaten aan het Krimleger te leveren. Deze troepen vertrokken op engelsche schepen en streden voor Sebastopol dapper mede. In den dag aan de Tchermaja behaalden zij lauweren, die toch met de 25 millioen lire schuld, waarin Sardinie zich stak, wel iets duur betaald schenen. Deze millioenen waren echter niets anders als de inzet tot het hooge spel, waarvan Cavour het plan had ontworpen; niets als het eerste offer voor den rang van groote mogendheid en voor de hegemonie in Italie in plaats van Oostenrijk. Voor deze oogmerken gaf Cavour zonder zich te bedenken, het bloed der soldaten en een leening van 50 millioen.

Door zijn verbond tegen Frankrijks inmenging verzekerd, beleedigde Cavour Rome door een nieuwe wet, die de kerkelijke zaken op gants andere wijze aantaste als het met zooveel misbaar opgenomen plan van de invoering des burgerlijken huwelijks. Hij bragt het ontwerp in de kamer, om alle kloosters op te heffen, die zich noch met het predikambt, noch met opvoeding, noch met verpleging van zieken belastten, en de intrekking hunner goederen ten voordeele eener kas, die tot onderhoud der geestelijken zou bestemd worden. De wet werd in eenigzins zachtere uitlegging door de kamer aangenomen, en door den koning den 29sten Mei 1855 bekrachtigd. De maatregel der opheffing trof 31 orden en 334 kloosters, waaronder 259, door monniken bewoond. Der kerk bleven nog 17 millioen lires van hare jaarlijksche inkomsten over, en wat men haar ontnam, werd in haar belang besteed, wel niet voor de overrijke hooge geestelijkheid, maar voor den zeer gedrukten stand der predikers, wier stemming door verhooging van hun inkomen beslissend ten gunste der regering veranderde. Dit zeer verstandig achtslaan op de welvaart van het talrijkste deel der geestelijkheid knotte den tegenstand der kerk. De kloosterwet werd uitgevoerd, zonder dat de pauselijke kerkelijke straffen en de opruijingen der bisschoppen de rust verstoorden.

Bij het sluiten des vredes oogstte Sardinie, wat Cavour gezaaid had. De kleine staat met slechts 1372 kwadraatmijlen grondgebied en een bevolking van nog geen vijf millioen zielen werd als groote mogendheid erkend, en Cavour kon zich in den grooten Europeschen raad als vertegenwoordiger van het geheele Appenijnsche schiereiland gedragen. Toen hij met onmiskenbare goedkeuring van Engeland en Frankrijk „den jammerkreet van Italië" uitdrukte en tegen alle overige Italiaansche staten de zwaarste aanklagten verhief, kon zelfs het ongeoefendste oog bespeuren, hoezeer Sardiniës betrekking tot de toonaangevende mogendheden verbeterd was, en welk gebruik Cavour van de gunstige omstandigheden zou maken. Niet lang daarna en een derde groote mogendheid voegde zich bij Sardiniës beschermers: Rusland. Cavour kende de vijandschap van dezen staat tegen Oostenrijk; hij wist, dat hij, alleen als vijand van Oostenrijk, op de gunst van het Petersburger kabinet rekenen kon, maar hij verpligtte de Russische staatslieden nog bovendien daardoor, dat hij door hen de Darsena van Villafranca tegen een ontzachlijk hoogen huurprijs over te laten, hun lang gekoesterden wensch naar een haven aan de Middellandsche zee vervulde.

Den bijval der gematigde vrijzinnige Italiaansche partijen op zijne staatkunde had Cavour dadelijk. Men gaf hem dit op allerlei wijze te kennen, door gedenkpenningen, die men ter zijner eer liet slaan, door dankadressen, die uit alle deelen van het schiereiland inkwamen, door afgezanten van landschappen en steden, en eindelijk door inzamelingen, waarvan het bedrag zou dienen, om honderd stukken geschut te koopen voor de vesting Alessandria. De Mazzinisten vormden de eenige partij, die in Sardinie niet de kern van een eenig en vrij Italië wilden zien. Hun dolle streek van 1857 was niet alleen tegen Toskane en Napels, maar ook onmiddelijk tegen Sardinie gerigt. Bij de poging tot opstand, die in den nacht van den 29sten Junij te Genua plaats had, was Mazzini persoonlijk tegenwoordig. Om ook deze partij voor zijne oogmerken te winnen, had Cavour op de toekomst gerekend. Van haar waanzinnig handelen trok hij dadelijk voordeel. Een aanbieding hiertoe bood hem het nemen van de Sardinische stoomboot *Cagliari*, die een aantal zaamgezworenen naar de kust van Calabrië had overgevoerd, door de napolitaansche regering. Terwijl hij het schip terugvorderde, liet hij het niet aan klagten tegen den willekeurigen en drukkenden regeringsvorm der overige Italiaansche vorsten ontbreken, en stelde zich aan de Italianen voor als de beligchaamde belofte eener betere toekomst. Hoe hardnekkiger koning Ferdinand II de *Cagliari* vasthield, des te langer kon Cavour de spanning gaande houden. Gelijk men ziet, werd hem van twee zijden door zijne vijanden, hier door de Mazzinisten, daar door de reactie, voortreffelijk in de hand gewerkt.

Het eindelijk bijleggen van den strijd om de *Cagliari* valt reeds in den tijd, toen Cavour het met den Franschen keizer eens was. De sardinische staatsman leidde alle draden, die ten laatste zamenliepen in het Fransch-sardinisch familie-verdrag van Januarij 1859. Men zag hem nu te Plombières, dan te Parijs of op een der keizerlijke sloten in de nabijheid der hoofdstad. Nevens deze levendige diplomatische werkzaamheid was een andere en zeker niet minder moeijelijke. Het gold hier, de Italianen in beweging te brengen en tevens in te toomen, zoodat zij elk oogenblik bereid konden zijn ten strijde tegen Oostenrijk, en toch niet eerder de wapens zouden verheffen, dan wanneer Cavour hun daartoe het teeken gaf. Ook dit groot kunststuk volbragt hij. Dit was tevens de tijd, waarin de uiterste linkerzijde van Mazzini tot Cavour overkwam.

De sardinische minister openbaarde zich spoediger dan de Fransche keizer. Nog was er aan de Po geen schot gevallen, en toch waren alle toskaansche provinciën met het aangrenzend gebied van Modena voor Cavour opgestaan. Waar de Oostenrijkers in Noord-of Midden-Italië een provincie of stad ontruimden, nam een zendeling van Cavour het bestuur op zich. Het Napoleontische programma van een nieuw Italie, vrij tot aan de Alpen en van zee tot zee, was geheel in den stijl van Cavour. Maar de vrede van Villafranca bragt er veranderingen in, die van Napoleons hand schenen te zijn. Deze vrede is in meer dan een opzigt een raadsel, en wij moeten ons, zoowel over zijne motiven als over zijne gevolgen, waartoe o. a. Cavours aftreding behoorde, zeer voorzigtig uiten. Den sluijer, die onder medewerking van zoo gants verschillende handen over de jongste gebeurtenissen is gespreid, vermogen wij niet op te heffen, en wij moeten ons daarmee vergenoegen, de beide uitleggingen, die men van de gebeurtenissen van Villafranca en hare voortzetting te Zurich geeft, eenvoudig mede te deelen. Volgens de eene gevoelde Napoleon III zich verrast door de Italiaansche beweging, en sloot hij schielijk vrede, om niet langer door Cavour op het sleeptouw te worden genomen. Volgens de andere uitlegging was de vrede van Villafranca, Cavours aftreden en de Zuricher konferentie een guichelspel, van te voren afgesproken, om den schijn te bewaren, alsof de keizer de Franschen niet zoover had willen gaan, als hij door Cavour werd gedreven, en Cavour had eene staatkunde, die niet overeenkwam met Italies wenschen, door zijn blijven aan 't ministerie niet willen billijken.

Het ministerie, dat op Cavour volgde, werd door zijn geloofsgenoot en vertrouwde Ratazzi gevormd. Wij durven beweren, dat de afgetreden staatsman niet vreemd is gebleven aan de maatregelen van dien vriend. Zij waren met zijn oude politiek zoo uit één stuk gegoten, dat zij volkomen voor zijn geesteskinderen konden doorgaan. Cavour was bestemd tot medelid van het Congres, dat ter regeling der italiaansche zaken zou zamenkomen. In 1860 verwachtte men hem te Parijs, door een klein getal italiaansche staatslieden vergezeld. Tenzelfden tijde nam hij weer de leiding van het sardinische ministerie op zich (18 Jan.), om der Europesche diplomatie zijne aanwezigheid te doen opmerken door een circulaire, waarin al de aanspraken van Sardinie op vergrooting van grondgebied met kracht werden gehandhaafd.

Is Cavour eergierig, dan kan hij met de bevrediging, die deze hartstogt gevonden heeft, volkomen tevreden zijn. De Italianen dweepen met hem, beide wereld-deelen kennen zijn naam en wordt deze ook dikwijls met den nadruk des haats uitgesproken, zoo ligt toch ook in den haat zijner tegenstanders een erkenning zijner beteekenis. Is echter vaderlandsliefde zijn drijfveer geweest, dan kan hij met niet minder trots op zijn loopbaan terugzien. Hij nam Sardinie bij den aanvang zijner loopbaan over als een kleine, in zijn kracht gebroken staat, en hij heeft het sterk en magtig gemaakt.

CHINA.

De derde Chinesche oorlog, lezen wij in *The of India*, kan nu als zeker worden beschouwd grafische berigten melden de beleedigende verwerp het zeer nederige ultimatum, door den heer Bruce steld. De keizer wil zich niet verontschuldigen de beleedigingen te Taku, geen geldelijke sch stelling betalen, geen Britsch gezant veroorlo zijne hoofdstad te wonen, niet het traktaat va tsin ratifiëren. 't Is wel! Het ulmatimatum w zacht, een groote Europesche mogendheid sch waard, dat alle verontschuldiging van ons niet van den oorlog onthouden te hebben, hierdo valt. Onze vreedzame staatkunde, onze onoph ke concessiën aan den tartaarschen trots, onze teloosheid in het blijven volharden bij eens vragen, en in het niet eischen der nakoming v gedane beloften, die wij hadden afgedwongen hoorzaming aan internationale regten, hebb derden oorlog ten gevolge, die de voorgaande zal overtreffen, wat de uitgestrektheid der oper den aard der resultaten betreft. Van den dag sir Hugh Gough het verlof om Canton te plu geweigerd werd, en hem werd bevolen, een ra aan te nemen, dat nooit betaald is, werden de ren door de Tartaren veracht. Al hune diplom onderhandelingen met ons zijn gekenmerkt d laagste listen en het schandelijkst bedrog. Th tijd hunner verdelging gekomen. Midden Junij lord Elgin en baron Gros te Shanghae zijn. In tus zal de Fransche strijdmagt zijn aangekomen, klimaat ons veroorloven, met goed gevolg de operatiën te beginnen. De drie maanden v winter zullen dienstig zijn voor een aanvankelijk het zijn finalen veldtogt. De correspondent van de is op weg naar het tooneel des krijgs, en op K kan geheel Engeland een beschrijving van Peking

De tegenwoordige Tatsing-dynastie is de zuiv nesche Mings in 1644 opgevolgd. De keizer H is de zesde van de linie. Zal hij de laatste Alles duidt op zijn einde. De opstandelingen, d rende tien jaren een derde gedeelte van een ri groot als Europa, hebben bedekt, waren nooit z tig als thans. Voor kort hebben zij Hangchou men, den grooten weg en het kanaal bezet, de eenige binnenlandsche wegen, die naar Peking en thans zijn zij zoo digt bij het hart des rijks, vreemde handel in het noorden gestremd is. De niet in staat hun tegenstand te bieden, heeft ee dict tegen het vermengde Christendom, dat zij b uitgevaardigd. Dit document is zulk een kur tuigenis van het geloof der „langhairige oproer dat wij daaruit een passage mededeelen. Na te gemeld, dat „de leer van den Heer des Hemels christelijke schriften" het eerst van Europa besluit van de Iling-dynastie door Matthew Ric ingevoerd, luidt het verder:

„Sints de Kwang-Tung oproerlingen, een he geslacht, onnatuurlijk in hun oogmerken, tege heilige majesteit durfden opstaan, is de gedrags zij hebben gevolgd, om het volk te bedriegen doen wankelen, geweest, om hunne leer die v Heer des Hemels te noemen, en voor te geven hun Hemelsche Vader is. Zij verklaren, dat o Jezus den dood eens boosdoeners ondergaan he de heerschappij des Hemels verkreeg; dat, ofsch voor duizend en eenige honderde jaren leve kwam (op de aarde) hij nog de vader is der op gen (of roovers of misdadigers). Kunt gij u ver dat iemand zich-zelf tot Heer des Hemels zou maken, die grooter is dan iemand? En welk s was deze Jezus, dat hij, ofschoon dood, met schappij des hemels werd bekleed? 't Is de godslastering tegen den hemel. 't Is de schand opstand tegen den hemel. Of op welke wijze kon na den dood te hebben ondergaan, levend op neerdalen en de vader der opstandelingen (of bo ners) worden? Dezulken hebben vorst noch vader. kon dus in zijn leven geen menschelijk wezen g zijn. Maar ondersteld, dat hij bij zijn leve menschelijk wezen was, dan zou hij in den do menschelijke geest zijn geweest; en hoe zou hij niet het vermogen bezittende, op aarde te versc gekozen hebben te worden de heer of de vader standelingen! Er zijn voorzeker niet veel w noodig, om dit bedrog zelfs bij de eenvoudigsten t verdwijnen (bij hen, die genoeg weten om twee van zwart van wit te onderscheiden); nog is het m dat sommige eenvoudige menschen, bedrogen do halen van een hemelsche zaal (paradijs) en de genis onder den grond (hel) de leeraars dezer le schouwen als in geenen deele heterodox, maar e dig als menschen, die hunne ziel zoeken te r wenschende dat zij in den hemel komen, en zic waren tegen het vallen in de hel. Zij weten ni eerbiedige zonen en gehoorzame kleinzonen z huishoudelijkheid oefenen, in vrede wonen e verheugende in hunne afroeping, het paradijs voor hebben. Slecht geordende bisschoppen en boosdo hoewel zij voor Buddha buigen en zijne boek halen, teruggestooten door de goden en geslage de menschen, kunnen naauwelijks gezegd worden de hel te zijn, hetzij levend of dood. (In deze straft de heilige dynastie hen als hare (terugge onderdanen; (in de toekomende) zijn zij geesten, hooge hemel niet dulden kan. Waarin is deze z king hunner zielen? Domheid! Ellende!"

Hij dreigt met uitroeijing of verbanning als d van alle Christenen. 't Is opmerkenswaardig, schrijver het Christendom met de oude Ming d en de leer van Confucius met het tegenwoordi taarsche stamhuis vereenzelvigt. Hebben wij de genheid en de middelen, om China nieuwe voor ten en het ware geloof te geven of niet? Is Azië te vergelijken met Europa in zijn tegenwoordig tenden toestand, met oude stelsels en oude g meeningen, die voorbijgaan, en breekt de d eens nieuwen dags reeds aan?

TWEEDE BIJVOEGSEL behoorende bij den *Java-Bode*, van Zaturdag den 16 Junij 1860 No. 48.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

Datum	Vlag.	Namen der schepen.	Gezagvoerders.	Van.		Naar
11	Engelsch	Northfleet	B. Freeman	Londen	8 Maart	Hongkong
—	Amerikaansch	Hotspur	Johnsen	New-York	24 Febr.	"
—	Spaansch	Bavea Elias	J. B. de Lawaecha	Liverpool		
12	Engelsch	Clara	R. Sheen	Foochow	3 Mei	Londen
13	Fransch	Rubens	Haranader	Singapore	27 "	Mauritius
12	Amerikaansch	Govern. Morton	J. C. Berry	Whampoa	6 "	Havana met 557 koelies
13	Engelsch	Omega	J. G. Ballingall	Manila	30 April	Cork
14	"	Orion	Nicol	Siam	7 Mei	Falmouth
—	"	George Pallock	T. H. Withers	Shanghae	18 April	Londen

Aangekomen schepen te *Batavia*.

Datum	Vlag.		Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Van.		Agenten.
13	Ned. Indisch	bark	Crenoline	A. Tholen	Samarang	2 Junij	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
—	"	"	Taijip Kween	Djamain	"	9 "	Buijs, Jacobsen & Co.
14	Nederlandsch	brik	Jacqueline en Elize	B. Sikkens	Blinjoe	24 Mei	Haager & Schuurman.
—	Ned. Indisch	schoener	Machmoed	Jasin	Macasser	4 Junij	Buijs, Jacobsen & Co.
—	"	bark	Batavia	Oeij Soewie	Tagal	2 "	Gezagvoerder.
15	"	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija	12 "	Maclaine, Watson & Co.
—	Nederlandsch	bark	Bar. v. Pall. v. Rosendaal	A. Hoogenstraten	Singapore	3 "	Landberg, Bezoet de Bie & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

Datum	Vlag.		Namen der schepen.	Gezagvoerders.	Naar
15	Nederlandsch	brik	Martha en Jacoba	E. de Vries	Nederland via Tjilatjap
—	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang en Soerabaija
—	Hamburg	bark	Juliane	J. H. Stern	Nederland
16	Nederlandsch	schip	Kandanghauer	W. Zeelt	Soerabaija
—	Ned. Indisch	bark	Java	J. Worthington	Samarang, Rembang en Joana
—	"	"	Hairool Barie	Sech Arfan	Indramaijo
—	Engelsch	"	Equinox	Williamson	Soerabaija
—	Deensch	schip	Birgitti Melchior	T. Harbol	"

In lading liggende schepen te *Batavia*.

	Namen der schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
schip	Philips van Marnix*	E. van Duijn	Amsterdam	B. Kopersmit & Co.
"	Biesbosch*	J. Mugge.		"
bark	Jan Pieterszoon Koen	P. A. Hugenholtz		Haager & Schuurman.
schip	Jacqueline en Elize*	B. Sikkens		"
brik	Staatsraad van Ewijck	F. de Winter	Nederland	Maclaine, Watson & Co.
"	Bantam*	B. G. v. d. Bolck	Cheribon	van Ommeren, Rueb & Co.
brik	Professor Suringar	G. H. Sneltjes	Amsterdam,	E. Moormann & Co.
schip	Nova Zembla	L. J. B. Hordijk		J. Cezard & Co.
"	Loevestein	C. Vonk		"
"	Willem I		Singapore	"
bark	Margaretha Simonetha	Hoffman	Cheribon en Pecalongan	Paine, Stricker & Co.
"	Hercules	Deterding	Soerabaija	"
"	Louis Meijer	G. H. Holtgreve		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	Zes Gezusters	Rutgers	Nederland	"
schoener	Bintang Batavia*	Cowan		Buijs, Jacobsen & Co.
bark	Kim Tianghoat*	Goeij Bengkiat	Tagal en Samarang.	"
schoener	Bintang Toedjoe*	Beaslij	Samarang	"
bark	Noe Manoel Barie*	Amien Oedien	Soerabaija	"
"	Saenah*	Moh. Seman	Samarang en Kottie	"
"	Taijip Kween*	Djamain		"
"	Machmoed*	Moh. Yasin		"
schip	Egbert*	Tormijn	Cheribon	Maclaine, Watson & Co.
"	Succes*	Blandeaux.		Cassalet e & Co.
"	Eleanor*	W. Armstrong		Burt, Myrtle & Co.
bark	Arrie Archibold*	Armstrong		B. van Leeuwen & Co.
brik	J. C. Ross	Ballard	Cocos Eilanden	Wilson & Co.
bark	Elizabeth*	T. W. Larsson		Pitcairn, Syme & Co.
schip	Oscar I*	Clarsen		"
bark	Chili*	J. B. T. Grell		The Borneo C. Limited.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum	Vlag.		Namen der schepen.	Gezagvoerders.	Datum.	Van
31	Ned. Indisch	stooms.	Banda	G. A. Neije	30 Mei	Soerabaija
1	"	bark	Iskandria	D. F. Varkevisser	26 "	Sumanap
2	"	stooms.	Menado	A. A. Couteron	1 Junij	Soerabaija
3	"	schoener	Kiem Tjien Soen	Oeij Hong Soe	30 April	Riouw
—	"	bark	Oen Goan	Ko Tiong	20 Mei	Soemba
4	"	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	3 Junij	Soerabaija
—	"	bark	Ellen	F. A. P. Wentholt.	2 "	Pekalongan
5	"	schoener	Kiem Tjiat Tjang	Jo Ing An	26 Mei	Macasser
—	"	bark	Salak	H. Verschuur	18 "	Riouw
—	"	"	Taip Kween	Djamain	25 "	Banjarmassing
—	"	schip	Fathool Moebarak	Moeda	31 "	Cheribon
6	Nederlandsch	bark	Johanna	H. O. Piccardt	19 "	Batavia
—	Ned. Indisch	"	Maria Henriette	J. Winter	30 "	"
—	"	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	5 Junij	"

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum	Vlag.		Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Naar
1	Ned. Indisch	stooms.	Banda	G. A. Neije	Batavia
2	Nederlandsch	bark	Menado	H. van der Woude	Soerabaija
—	Ned. Indisch	schoener	So-Ootdin	Djamil	Banjarmassing
3	"	stooms.	Menado	A. A. Couteron	Batavia
4	Nederlandsch	schip	IJssel	Maarschalk	Soerabaija
—	Ned. Indisch	schoener	Bliendjoe Srie Boelan	Tan Hian Tjoeng	Muntok & China
5	"	bark	Justina	M. J. Meijer	Singapore
—	"	"	Pilades	D. J. de Gee	Singapore & China
—	"	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Batavia
6	Nederlandsch	schip	Catharina Wilhelmina	Popken	Soerabaija

In lading liggende schepen te *Samarang*.

	Namen der schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
bark	Johanna	H. O. Piccardt	Nederland	van den Broek en Veeckens.
brik	Srie Nagara	Intje Kandar		Gezagvoerder.
stoomb.	Samarang Packet	J. F. Scheel		Mac. Neill & Co.
bark	Fathool Wadoet	Intje Sleman	Sumanap	Gezagvoerder.
"	Wilhelmina Cox	F. H. Reisiger	Batavia en Cheribon	"
"	Sara Eleonora	D. Schuijmer	Batavia	"
"	Bintang Anem	J. Steendam	Singapore	"
"	Atiatoor Rachman	Sahabodin		"
"	Crenoline	A. Tholen		"
"	Iskandria	D. F. Varkevisser		"
"	Oen Goan	Ko Tiong		"
"	Ellen	F. A. P. Wentholt	Pasoeroean	B. Kopersmit & Co.
"	Fathool Moebarak	Moeda		Gezagvoerder.
"	Taijjip Kween	Djamain		"
"	Maria Henriette	J. Winter		B. Kopersmit & Co.
schoener	Kim Tliat Tjiang	So Ing An		Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

Vlag.		Namen der schepen	Gezagv.	Van
Ned. I.	schip	Medea	J. Lourens	Batavia
"	bark	Goan Lie	Lo Sintjiang	Rembang
"	schoen.	Blindjoe Srie Boelan	Tan Hiantjong	Samarang
"	"	Aldjoesoer	Said Alkaf	Palembang
"	bark	Ing Hoat	Kwee Koija	Riouw
"	"	Anoear Salim	Said Oemar	Palembang

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Vlag.		Namen der schepen.	Gezagv.	Naar
Ned. I.	bark	De Zwijger	Hoogland	Panaroekan
"	"	Goan Lie	Lo Sintjiang.	Riouw
"	schoen.	Djoesoer	Said Alkaf	Indramaijo
"	"	Blindjoe Srie Boelan	Tan Hiantjong	Muntok

Aangekomen schepen te *Indramaijo*.

Vlag.		Namen der schepen	Gezagv.	Van
N. I.	bark	Hing Goan	Lim Yoehok	Tagal
"	"	Justina	Lim Goanling	Batavia

Vertrokken schepen van *Indramaijo*.

Vlag.		Namen der schepen.	Gezagv.	Naar
N. I.	bark	Kalimantan	Lie Oentat	Banjermassing
"	"	Hing Goan	Lim Yoehok	Riouw

Vertrokken schepen van Tagal.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen.	Gezagv.	Naar
Junij	4	N. I.	bark	Goan Lie	Lo Sientjang	Riouw
"	8	"	"	Borneo	Go Banhok	"

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 15 Junij.

Arak, *f* 45,— à *f* 50, —verkoopen.
Koffij, Java. *f* 35,— zonder afdoening.
———, Padang, *f* 34,50 @ *f* 36,— voorraad gering.
Suiker N⁰. 16 *f* 16 @ *f* 16,25— Stil
Jenever A V. H. bij Reynst en Vinju *f* 11,50— p. kelder, in Consumptie.
Rijst, Indramaijoe met zakken, zonder handel.
———, witte Batavia, 1ste kwaliteit, *f* 150,— @ *f* 160,— weinig handel.
———, " " 2de kwaliteit, *f* 130— @ *f* 145,— minder gevraagd.
———, Carga *f* 115 @ *f* 130,—

Wisselkoers. — Op Nederland 6/m. 102½%. — Op Engeland 6/m Z. *f* 11.35 per £ —Op China *f* 2.80 per doll. — Op Singapore *f* 2.80 per doll. nomina l. — Op Calcutta *f* 120.— per 100 Cs. Rs. — Gouvernement pari. — N. H. M. trekt @ 102%.

Te SOERABAIJA, 11 Junij.

Suiker *f* 16 @ *f* 16¾,—
Koffij *f* 34 @ *f* 35¼,—
Rijst (carga) *f* 125 @ *f* 135,—
Id. (witte) *f* 150 @ *f* 160,—
Koehuiden ℔ picol.
Arak ℔ legger. *f* 40,—
Olie (Klapper.) *f* 24,—
" (Katjang.)
Kadjang Matten *f* 9 @ 10,—
Rotting *f* 8 @ *f* 9,—
Wisselkoers op Holland 102 pCt.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

van den 6 tot 10 Junij 1860.

Aanvoer.

Van Banka per Ned. brik *Bantam*, gez. van der Bolck, agt. van Ommeren, Rueb en co.

6 kn. wijn, 3 do. dranken, 2 blikk. meel, *Order*.
3539 pic. tin, 200 zakk. rood aarde, *Gouvernement*.

Van Padang en Bencoelen per N. I. stoomb. *Macasser*, gez. Bosch, agt. W. Cores de Vries.

13 pic. benzoin, *Lie Songtho*.
1 kt. kat. goederen, *Said Hamat Sahar*.
24 pic. rotting, 10 do. tabak, 3 do. gomelastiek, 3 do. foelie, 2 do. kalk, 31 do. koffij, *Abdul Kaum*.
2 pic. gomelastiek, 10 was, 42 do. dammer, 10 do. tabak, 25 planken, *Lim Hoa*.
65 pic. gomelastiek, 6 do. koffij, 50 do. dammer, *Hunter, Houghton en co.*

Van Tjilatjap per Ned schip *Nova Zembla*, gez. Hordijk, agt. van Ommeren, Rueb en co.

11 coll. diversen, 2 kn. glaswerk, 3 keld. genever, 5 blokk. zink, 5 kn. champagne, 3 do. madera, 79 zakk. staart peper, *Order*.

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Koninklijke Ned. Yachtclub*, gez. Zack, agt. van Ommeren, Rueb en co.

1147 pic. suiker, 984 do. koffij, *J. Cezard en co.*
1226 pic. koffij, *Dümmler en co.*
123 pic gutta percha, *C. Bahre en G. Kinder*.
529 ps. buffelhuiden, *Morgan, Melbourn en co.*
861 ps. buffelhuiden, 619 do. koehuiden, *Haager en Schuurman*.
5 keld. castor olie, 1 do. nagel do. 12 coll. regalen, 3 vn. en 300 ℔ brood, 2 md. erwten, ½ oxh. en 1 vt. azijn, 2 auk. zuurkool, 60 stokvisschen, 1 vt. genever, 1 do. loodwit, 1 pul stroop, 90 pic. gomelastiek, 109 pic. rotting, 5270 do. suiker, 1080 do. rijst, *Agenten*.
3 md. gort, *Schimmelpenninck en co.*
1 vt. erwten, 1 do. boonen, *v. d Kerkhoff*.

Naar Nederland via Tagal, Soerabaija en Pasoeroean per Ned. bark *Willem Daniel*, gez. de Meester, agt. Paine, Stricker en co.

300 pic. tin, *N. H. M.*
75 pic. rotting, 11 kn. wijn, 1 vt. azijn, 24 vs. boter, 2 ks. kaas, 2 vn. ossen tongen, 1 do. saucijssen, 1 ps. ger. vleesch, 1 do. ossenhaasjes, 1 kt. diversen, 25 do. cognac, 2 do. vruchten op brandy, 2 do. vruchten op water, 69 coll. machinerien, *Agenten*.
30 led. leggers, 6 ks. sigaren, *B. Andreas en co.*
16 coll. meubelen, 2 vn. bier, *Abeelen, Dennison en co.*
4 keld. lijnolie, 2 vs. loodwit, 1 kt. glazen pannen, 1 vt. pik, 1 kt. wijn, 1 vt. vijlen, 3 coll. platlood en kopergaas, 1 do. zinkbladen, 1 do. en 2 bladkoper, 1 tros touw, 1 kt. veiligheidskleppen, 1 koperen pomp, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
10 kn. siropen, 1 do. vermicelli, 9 do. sla olie, 17 do. wijn, 2 do. vijgen, 8 do. geleijen, 1 do. aardbezien, 1 do. frambozen, 2 do. chocolaad, 3 do. confituren, 1 do. marasquino, 4 do olijven, 3 do. zuren, 1 bl. macaronie, 2 do. gedr. vruchten, 2 do. visch, 1 kaas, 1 vt. azijn, *L. Platon en co.*
2 kn. wasdoek, 5 do. jaconets, 1 do. keukengereedschappen, 20 do. wijn, 1 do. cognac, 1 do. madera, *Gumprich en Strauss*.
20 kn. rhijnwijn, 25 do. dakpannen, *Engelhard en co.*
3 kn. diversen, *Helder*.
1 draaibank, *O. I. M. v. Adm. en L.*
100 vs. kop. munt, 101 md. bier, 19 coll. en 11 kn. koopmanschappen, 300 ps. ijzerwerk, 1 tob staal, *Aan boord gebleven lading*.

Naar Borneo's Westkust per N. I. stoomb. *Banda*, gez. Bierings, agt. W. Cores de Vries.

4 vn. vleesch, 5 md. bier, 3 vs. boter, 4 keld. genever, 3 kn. wijn, *f* 2000 zilv. munt, *Agenten*.
5 vs. kruid, *f* 10,000 zilv. munt, *Reynst en Vinju*.
29 coll. gouv. goederen, 4500 ℔ boonen, 600 do. koffij, 24 vs. boter, 2 kn. thee, 11 zakk. brood, 1 kt. geschenk goederen, 1 do. instrument, 1 do. rhijnwijn, *Gouvernement*.

Naar China per Ned. schip *Derkina Titia*, gez. Esink, agt. Dümmler en co.

f 3000 zilv. munt, *Lauw Asie*.
7947 pic. rijst, *Tjia Kiokbie*.

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Princes Amalia*, gez. van Rijn van Alkemade, agt. J. Cezard en co.

794 tonn. steenkolen, *Aan boord gebleven lading*.
1000 pic. tin, 467 do. suiker, *N. H. M.*

Naar Cowes via Indramaijo per Zw. schip *Concurrent*, gez. Davidson, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.

50 pic. rotting, *Agenten*.

Naar Singapore per Zw. schip *Lizzy*, gez. Hakanson, agt. Borneo C. Limited.

101 kn., 46 bn. en 47 coll. manufact., 998 kn. glaswerk, 50 do. bier, 100 vn. teer, 300 bund. en 1410 st. ijzer, *Aan boord gebleven lading van Engeland*.
2 kn. gedr. katoen, uit entrep. *Pitcairn, Syme en co.*

Naar Stockholm per Zw. schip *Ludwig*, gez. Englund, agt. Busing, Schröder en co.

33 pic. peper, 26 do. sago, 40 do. rotting, 3 do. notenmuskaat, 2 do. foelie, 748 do. koffij, 7475 do. suiker, 2498 ps. koehuiden, 1143 do. buffelhuiden, 78 led. leggers, *Agenten*.

Naar China per Hamb. schip *Christian*, gez. Bunder, agt. C. Bahre en G. Kinder.

20 kn. wijn, 6 vn. vleesch, 4148 pic. rijst, *Agenten*.
50 keld. arak, *Gezagvoerder*.
35 pic. buffelhoorns, 20 do. lange peper, 2 kn. rozijnen, 6 pakk matten, *Te Koajin*.

Naar Soerabaija per Ned. brik *Gouverneur van Swieten*, gez. v. d. Harst, agt. van Ommeren, Rueb en co.

1 partij steenkolen, *Gouvernement*.

Naar Nederland per Zw. schip *Sydpolen*, gez. Soderberg, agt. J. Cezard en co.

109 legg. arak, 40 pic. suiker, *Agenten*.
40 pic. koffij, 4297 do. suiker, 20 do. rotting, 1000 ps. koehuiden, *Fraser, Eaton en co.*

Naar Londen per Eng. bark *Fleda*, gez. Saunders, agt. Wilson en co.

40 pic. rotting, *Hill, Broekman en co.*
1700 pic. rijst, *Heckler* qq.
3 kn. naturalien, *Wilson en co.*
7 kn. kleedingstukken, *Dennison*
3555 pic. rijst, 40 do. rotting, 100 do. sapanhout, 139 do. cassia vera, 100 do. dammer, 1190 ps. buffelhuiden, *C. Bahre en G. Kinder*.

Naar Nederland via Cheribon per Ned. bark *Dina*, gez. Rademakers, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.

100 pic. tin, 125 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. bark *Arlequin*, gez. Singer, agt. Busing, Schröder en co.

6500 pic. rijst, *Maclaine, Watson en co.*

Naar China per Ned. schip *Admiraal de Winter*, gez. Bunnemeijer, agt. van Ommeren, Rueb en co.

6 kn. koopmanschappen, *Aan boord gebleven lading*.
20 kn. likeur, 18 do. wijn, 175 pic rotting, 30 ps. kazen, *Agenten*.
2780 pic. rijst, *Wilson en co.*
6810 pic. rijst, 200 corg stroomatten, 245 pic. katjang, 1 do. dingding, 1 kt. diversen, *Tjoe Kesiang*.

Naar Singapore per Eng schip *Commodore*, gez. Baud, agt. Martiin, Dyce en co.

17 coll. verf, 320 coll. manufact., 6741 stav. ijzer, 301 coll. ijzerwerk, 53 do. metaal en spijkers, 5 do. beschuit, 400 blokk. lood, 250 ks. blik, *Aan boord gebleven lading*.
21 bn. drills, uit entrep. *Paine, Stricker en co.*
861 zakk. dadels, *Gasper en co.*
6 kn. manufact., 2 bn lastings, uit entrep. *Pandel en Stiehaus*.
22 coll. manufact., uit entrep. *Agenten*
200 keld. genever, uit entrep. *Dümmler en co.*
28 kanonnen, uit entrep. *J. Cezard en co.*
132 zakk. gram, *J. Arathoon*.

Naar Samarang per Ned. schip *Jan van Brahel*, gez. Verheij, agt. van Ommeren, Rueb en co.

1 kt. en 8251 coll. Chin. goederen, 10 do. thee, *Aan boord gebleven lading*.
26 coll. provisien, uit entrep. *Agenten*.

Naar Shanghae per Ned bark *Prins Hendrik*, gez. Verloop, agt. B. van Leeuwen en co.

480 tonn. steenkolen, 75 keld. genever, *Aan boord gebleven lading*.

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 13 tot en met den 15 Junij 1860.

Met de N. I. bark Crenoline, Kapt. A Tholen, de hh. Harkenburgh, Piethof en dochtertje van Samarang.

Met het N. I. stooms. Koningin der Nederlanden, Kapt. E. Lewis, de hh. F. L. Hughan, Drossaers, H. C. Deuffer Wiel, C. N. van Lawick en Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Met de N. I. bark Oeij Sinjo, Gez. Oeij Soewie, de wed. Angelbeets van Tagal.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 13 tot en met den 15 Junij 1860.

Met het N. I. stooms. Oenarang, Kapt S. van Hulsteijn, de hh. Koch, P. J. Bezoet de Bie, J. Poutersz, Veiel en Z. M. troepen naar Samarang en Soerabaija.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.